

Bruxelles, 23. lipnja 2026.
(OR. en)

10740/26

Međuinstitucijski predmet:
2025/0400 (COD)

ENER 412
CLIMA 340
CONSOM 206
TRANS 433
AGRI 516
IND 427
ENV 769
COMPET 791
FORETS 98
CODEC 1233
IA 171

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	10341/26
Br. dok. Kom.:	16775/25
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni direktiva (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 i (EU) 2024/1788 u pogledu ubrzanja postupaka izdavanja dozvola – opći pristup

I. UVOD

1. Komisija je 10. prosinca 2025. predstavila prijedlog revizije Uredbe o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu¹ (Uredba TEN-E) i prijedlog direktive o izmjeni u pogledu ubrzanja postupka izdavanja dozvola² (direktiva o izdavanju dozvola). Ta su dva prijedloga dio Paketa mjera za europske mreže, koji je popraćen komunikacijom Komisije i dvama dokumentima sa smjernicama.
2. Cilj je prijedloga direktive o izdavanju dozvola ubrzati izdavanje dozvola za projekte energetske infrastrukture ciljanim izmjenama triju direktiva: Direktive o energiji iz obnovljivih izvora, Direktive o tržištu električne energije i Direktive o tržištu plina.

II. TRENUTAČNO STANJE

3. Komisija je 11. prosinca 2025. na sastanku Radne skupine za energetiku predstavila prijedlog direktive o izdavanju dozvola.
4. Na sastanku Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (energetika) 15. prosinca 2025. ministri su na temelju popratnog dokumenta održali raspravu o politikama o Paketu mjera za europske mreže (15896/25).
5. Komisija je 13. siječnja 2026. u okviru Radne skupine za energetiku predstavila popratnu procjenu učinka Paketa mjera za europske mreže, te je na tom sastanku Radna skupina započela razmatranje prijedlogâ po člancima.
6. Na sastanku Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (energetika) 16. ožujka 2026. ministri su na temelju popratnog dokumenta održali drugu raspravu o politikama o Paketu mjera za europske mreže (6281/26).

¹ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu, izmjeni uredaba (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 i (EU) 2024/1789 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2022/869 (16772/25 + ADD 1 + ADD 2).

² Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni direktiva (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 i (EU) 2024/1788 u pogledu ubrzanja postupka izdavanja dozvola (16775).

7. Europsko Vijeće u svojim je zaključcima od 19. ožujka 2026. pozvao zakonodavce da u 2026. postignu dogovor o ambicioznom paketu mjera za mreže kako bi se brzo izgradila potrebna infrastruktura, osigurala njezina zaštita i otpornost te poboljšala međupovezanost, na nacionalnoj i transeuropskoj razini, među ostalim pojednostavnjenjem i ubrzavanjem postupaka izdavanja dozvola, čime bi se doprinijelo integriranom i snažnijem energetsom tržištu, uz istodobno definiranje fleksibilnog pristupa domaćem prihodu od zagušenja koji proizlazi iz unutarnjih zona trgovanja, kojim se u obzir uzimaju nacionalne okolnosti; Paket mjera za europske mreže naveden je i među prioritetnim rezultatima plana Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije naslovljenog „Jedna Europa, jedno tržište”.
8. Odbor stalnih predstavnika 20. svibnja 2026. dao je smjernice za daljnji rad na Paketu mjera za europske mreže na temelju dokumenta za raspravu (8469/26) s glavnim naglaskom na središnjem scenariju, prihodu od zagušenja, sigurnosti i otpornosti prekogranične energetske infrastrukture, prešutnom odobrenju i planiranju upotrebe zemljišta.
9. Odbor stalnih predstavnika 17. lipnja 2026. razmotrio je tekst nacrtu općeg pristupa. Rasprave su pokazale da postoji široka potpora kompromisnom tekstu predsjedništva. Samo je nekoliko delegacija izrazilo zabrinutost u vezi s određenim točkama u tekstu.
10. Na temelju navedenih rasprava o politikama u Vijeću, komentara država članica zaprimljenih tijekom razmatranja zakonodavnog prijedloga u okviru Radne skupine za energetiku, smjernica Europskog vijeća od 19. ožujka 2026. i ishoda rasprava u Odboru stalnih predstavnika predsjedništvo je predstavilo sedam revizija prijedloga direktive o izdavanju dozvola.
11. Najnoviji kompromisni tekst predsjedništva za direktivu o izdavanju dozvola (REV 7), koji proizlazi iz navedenog, sadržan je u dokumentu ST 10740/26. Novi tekst označen je **podebljanim** slovima, a izbrisani tekst simbolom [...].

III. ISPITIVANJE PRIJEDLOGA U OKVIRU OSTALIH INSTITUCIJA

12. U Europskom parlamentu za predmet je nadležan Odbor za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE). Izvjestiteljem za direktivu o izdavanju dozvola imenovan je član EP-a Niels Fuglsang (S&D, DK). Očekuje se da će Europski parlament stajalište o direktivi o izdavanju dozvola donijeti najkasnije do srpnja 2026.
13. Odbor regija 5. ožujka 2026.³ dao je mišljenje o Paketu mjera za europske mreže. Europski gospodarski i socijalni odbor 18. ožujka 2026. dao je mišljenje o prijedlogu Komisije⁴.

IV. GLAVNI ELEMENTI KOMPROMISNOG PRIJEDLOGA PREDSJEDNIŠTVA

Članak 1.: izmjene određenih članka Direktive o energiji iz obnovljivih izvora:

14. U članku 15.c o prostornom planiranju državama članicama omogućena je određena fleksibilnost u pogledu lokacije na kojoj odluče provesti projekte u području energije iz obnovljivih izvora. U uvodnoj izjavi 4. dodana je definicija za „velika područja” na kojima države članice ne bi trebale isključiti razvoj energije iz obnovljivih izvora. Riječ je o područjima na kojima bi isključivanje projekata u području energije iz obnovljivih izvora ugrozilo postizanje nacionalnog doprinosa određene države članice u pogledu energije iz obnovljivih izvora kako je utvrđen u njezinu integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu. Usto je pojašnjeno da se tim člankom ne dovode u pitanje aspekti u vezi s obranom. U članku je rok za primjenu područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije produljen do 31. prosinca 2027.
15. U članku 15.d predviđena je veća fleksibilnost u pogledu tehnologije, lokacije ili veličine projekta kad je riječ o podjeli koristi od projekata u području energije iz obnovljivih izvora s lokalnim građanima i zajednicama.

³ 9866/26.

⁴ 9868/26.

16. Usto je u članku 15.d uspostava neovisnog posrednika za promicanje dijaloga između nositelja projekta i šire javnosti o projektima u području energije iz obnovljivih izvora postala dobrovoljna. Pojašnjeno je da je posrednik neovisna treća strana, koja može biti javno tijelo, i da nema nikakav financijski interes u vezi s nositeljem projekta.
17. U članku 16. uspostava digitalnog portala za sve faze postupka izdavanja dozvola također je postala dobrovoljna. Odredbama se dopuštaju povezani portali umjesto jedinstvenog portala. U skladu s time prilagođene su uvodne izjave 7. i 33.
18. U članku 16.b ponovno je uključena odredba o mjerama ublažavanja u vezi sa zaštitom vrsta.
19. Osim toga, u članku 16.b odredbe o prešutnom odobrenju postale su dobrovoljne. Države članice prešutno odobrenje i dalje mogu primjenjivati na odluke u području okoliša i konačne odluke ako to žele. U skladu s time prilagođene su uvodne izjave 8. i 21.
20. U članku 16.c pojašnjene su odredbe o obnovi kapaciteta vjetroelektrana. Izuzeća koja se na njih odnose proširena su na aspekte u vezi s nacionalnom sigurnosti i promjene u prostornom planiranju. Omogućena je veća fleksibilnost u vezi s odredbama o prostornom planiranju i poštovanjem ustavnih nadležnosti.
21. U članku 16.d uvedena su ograničenja kako bi se zaštitili interesi u području sigurnosti kad je u pitanju ugradnje opreme za solarnu energiju i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji. Dodano je da se određena područja mogu isključiti iz odredaba tog članka zbog interesa u pogledu obrane i sigurnosti. Osim toga, odredbe kojima se uklanjaju prepreke priključnim solarnim minisustavima izmijenjene su tako da uključuju mjere za osiguravanje sigurnosti i stabilnosti mreže. Usto su pojašnjene uvodna izjava 10.a i definicija priključnih solarnih minisustava (točka 10.a).
22. U članku 16.f razjašnjeno je da države članice mogu pretpostavku prevladavajućeg javnog interesa za projekte u području energije iz obnovljivih izvora primijeniti u postupcima prostornog planiranja. Među iznimke od pretpostavke prevladavajućeg javnog interesa dodani su nacionalni interesi u području nacionalne obrane i sigurnosti.

23. U članku 16.g kompenzacijske mjere sada uključuju novčanu naknadu ako je to dopušteno na temelju nacionalnog prava.
24. U članku 16.h rokovi za postupke izdavanja dozvola za samostalna postrojenja za skladištenje energije produljeni su za najviše šest mjeseci. Kad je riječ o reverzibilnim hidroelektranama, taj se rok može dodatno produljiti ako je to propisno opravdano.
25. U članku 16.i rok u vezi sa zahtjevima za postaje za punjenje produljen je na 45 dana. Postupak izdavanja dozvola za postaje za punjenje ne smije trajati dulje od šest mjeseci, ali se taj rok može produljiti za dodatno razdoblje od šest mjeseci ako je to propisno opravdano.
26. U članku 16.j predviđeno je da države članice osiguraju da hibridizacija elektrane za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i dalje bude moguća nakon promjene statusa zemljišta na kojem je ona smještena, pri čemu se poštuju ustavne nadležnosti. U uvodnoj izjavi 14.b opisuju se dodatne pojedinosti i fleksibilnosti kad je riječ o hibridizaciji.
27. U članku 17. rok za priključivanje na mrežu produljen je na šest mjeseci i uklonjena je riječ „dozvola” jer se ona nužno ne primjenjuje na priključenje na mrežu.

Članak 2.: izmjene određenih članka Direktive o tržištu električne energije:

28. U članku 8. izmjene u pogledu prešutnog odobrenja (članak 8. stavak 3. točka (b)) i digitalnog portala (članak 8. stavak 4.) usklađene su s izmjenama iz članka 1. prijedloga.
29. U članku 8. stavku 3. točki (b) izmijenjena je mogućnost produljenja roka za postupke izdavanja odobrenja za infrastrukture prijenosnih i distribucijskih sustava, i to s 18 na 30 mjeseci. Usto je izričito navedeno da se odobrenje infrastrukture prijenosnog ili distribucijskog sustava smatra ključnim za integraciju obnovljivih izvora energije, kao i za postizanje klimatskih i energetske ciljeve te cilja klimatske neutralnosti.

30. U članku 8. stavku 8. izričito se navodi da se pretpostavlja da su planiranje, izgradnja i rad infrastrukture prijenosnog i distribucijskog sustava od javnog interesa, osim kad je u pitanju zaštita kulturne baštine.
31. U tom istom članku dodani su novi stavci 12.a, 12.b i 13.c kako bi infrastruktura prijenosnog ili distribucijskog sustava bila izuzeta od odredaba Okvirne direktive o vodama, Akta o praćenju tla i Okvirne direktive o morskoj strategiji.
32. U članku 8.a uvedeno je izuzeće za male zatvorene distribucijske sustave tako što će se smatrati operatorima distribucijskih sustava.
33. U članku 40.a uveden je zahtjev za podnošenje desetogodišnjeg plana razvoja mreže regulatornom tijelu ili, ako je država članica u tu svrhu imenovala drugo nadležno tijelo, tom drugom tijelu. Osim toga, za donošenje informiranih odluka mogu se u obzir uzeti analize osjetljivosti te dodatni scenariji ili osjetljivosti.

Članak 3.: izmijene određenih članka Direktive o tržištu plina:

34. U članku 8. uvedene su izmjene kako bi odredbe o prešutnom odobrenju (članak 8. stavak 5. točka (c)) i digitalnom portalu (članak 8. stavak 16.) bile usklađene s drugim dijelovima prijedloga.
35. U članku 8. stavku 6.a dodana je odredba o izuzimanju planiranja, izgradnje i rada prijenosnih i distribucijskih sustava za vodik od procjene emisija dušika.

V. ZAKLJUČAK

36. Vijeće se poziva da postigne opći pristup na temelju teksta navedenog u Prilogu ovoj napomeni.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni direktiva (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 i (EU) 2024/1788 u pogledu ubrzanja postupaka izdavanja dozvola

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. i članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnima parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

budući da:

- (1) Spori i složeni postupci izdavanja dozvola, među ostalim za priključivanje na mrežu, jedan su od glavnih čimbenika koji uzrokuju kašnjenja u razvoju energetske projekata. Dovršetak mreža za prijenos električne energije traje oko 10 godina, a više od polovine tog vremena otpada na izdavanje dozvola. Slično tome, izdavanje dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora i dalje može trajati do devet godina, ovisno o državi članici i uključenoj tehnologiji. Izgradnja postrojenja za skladištenje može trajati od godinu dana do sedam godina, ovisno o tehnologiji. Postupci izdavanja dozvola za izgradnju ili rekonstrukciju postaja za punjenje duž autocesta i u garažama u nekim državama članicama mogu trajati do dvije godine. Sporo izdavanje dozvola posljedica je, među ostalim, neusklađenosti tijela u administrativnim sustavima, neodgovarajućeg broja osoblja u tijelima, trajanja procjena utjecaja na okoliš, nedostatka prihvaćenosti u javnosti, nedovoljne digitalizacije i dostupnosti podataka te administrativnih i pravosudnih prepreka.

- (2) Posljednjih su godina na razini Unije uvedene nove mjere za brže izdavanje dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora, a djelomično i za infrastrukturne projekte. Uredba Vijeća (EU) 2022/2577³ donesena je 2022. kako bi se ubrzali postupci izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora i povezane infrastrukturne projekte. Uredbom Vijeća (EU) 2024/223⁴ njezina je djelomična primjena produljena do 30. lipnja 2025. Nadalje, Direktivom (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ izmijenjena je Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ kako bi se pojednostavnili administrativni postupci za odobravanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora uvođenjem sveobuhvatnog okvira za izdavanje dozvola s kraćim rokovima i jednostavnijim pravilima. Izmijenjena Direktiva uključivala je obveze mapiranja, obvezu određivanja područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije u kojima se očekuje da će utjecaj projekata na okoliš biti nizak te se stoga mogu primjenjivati brža i jednostavnija pravila te neobvezne mjere za uvođenje područja za brži razvoj infrastrukturnih projekata ako su ti projekti izuzeti od procjene utjecaja na okoliš u određenim uvjetima, kao što je provedba strateške procjene utjecaja na okoliš za to područje.

³ Uredba Vijeća (EU) 2022/2577 od 22. prosinca 2022. o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora, (SL L 335, 29.12.2022., str. 36., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

⁴ Uredba Vijeća (EU) 2024/223 od 22. prosinca 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2022/2577 o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora (SL L, 2024/1343, [...]**10.1.2024.**, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/2024/223\[...\]/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2024/223[...]/oj)).

⁵ Direktiva (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁶ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

- (3) Potrebno je dodatno koordinirano i usklađeno pojednostavnjivanje i skraćivanje administrativnih postupaka izdavanja dozvola kako bi se osiguralo da Unija ostvari svoje ambiciozne klimatske i energetske ciljeve za 2030. i cilj klimatske neutralnosti do 2050. Direktivom (EU) 2018/2001 nisu obuhvaćena važna pitanja koja znatno produljuju postupke izdavanja dozvola i odgađaju integraciju obnovljivih izvora energije u sustav, kao što su spori postupci izdavanja dozvola za mreže, samostalna postrojenja za skladištenje energije ili postaje za punjenje, nedovoljna prihvaćenost u javnosti ili nedovoljna digitalizacija postupaka. Nadalje, ta direktiva uključuje samo neke mjere iz Uredbe (EU) 2022/2577, ali u njoj nedostaje nekoliko važnih mjera koje su se prestale primjenjivati, kao što su proširenje prioriteta projekata u području energije iz obnovljivih izvora izvan aspekata okoliša i pojednostavnjenje usklađenosti s određenim pravilima o okolišu. Naposljetku, potrebne su određene ciljne izmjene postojećih mjera iz Direktive (EU) 2018/2001 kako bi se osigurala njihova potpuna djelotvornost.
- (4) Člankom 15.c Direktive (EU) 2018/2001 uvodi se obveza država članica da odrede područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije za barem jednu tehnologiju u području energije iz obnovljivih izvora. U tu svrhu države članice mogu isključiti određena područja iz statusa područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije zbog visoke okolišne vrijednosti i osjetljivosti. Međutim, kako se ne bi ugrozili ciljevi određivanja područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije, države članice ne bi trebale utvrditi velika područja na kojima provedba projekata u području energije iz obnovljivih izvora *a priori* nije moguća zbog okolišnih razloga, uključujući zaštitu krajolika, jer će ti projekti podlijeagati relevantnim namjenskim procjenama utjecaja na okoliš kojima će se omogućiti utvrđivanje potencijalnih utjecaja na okoliš i njihovo otklanjanje. **Područje bi se trebalo smatrati velikim ako se isključivanjem projekata u području energije iz obnovljivih izvora na tom području ugrožava postizanje nacionalnog doprinosa određene države članice u pogledu energije iz obnovljivih izvora utvrđenog u njezinu integriranom nacionalnom energetsom i klimatskom planu. Ograničenja su i dalje moguća ako je dana država članica u regionalnim ili lokalnim planovima razvoja odredila dovoljan niz područja za obnovljive izvore energije u svrhu ispunjavanja ciljeva u pogledu nacionalnih ili regionalnih područja za određenu vrstu energije iz obnovljivih izvora u skladu sa svojim integriranim nacionalnim energetsom i klimatskim planom.**

- (5) Nepouzdan postupci sudjelovanja javnosti, koji dovode do protivljenja u obliku administrativnih i pravosudnih prepreka, i dalje dovode do dugotrajne provedbe relevantnih energetske projekata. Prepreke uzrokuju dodatne korake izvan predviđenih administrativnih rokova za postupke izdavanja dozvola, što dovodi do nepredviđenih kašnjenja, a njihovo trajanje razlikuje se ovisno o brzini pravosuđa dotične države članice. Nedovoljna prihvaćenost u javnosti jedna je od glavnih prepreka postupcima izdavanja dozvola za energiju iz obnovljivih izvora, a time i prihvaćanju na tržištu. Osiguravanjem javnog sudjelovanja lokalnih zajednica u projektima u području energije iz obnovljivih izvora, posebno u većim projektima, može se povećati prihvaćanje u javnosti. Stoga bi države članice trebale donijeti mjere kako bi se **barem** u okviru velikih projekata u području energije iz obnovljivih izvora mogle dijeliti koristi s lokalnim građanima i zajednicama **u blizini projekata** putem izravnog ili neizravnog sudjelovanja, ne dovodeći u pitanje slobodan izbor opskrbljivača u skladu s člankom 4. Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća⁷. Takve mjere mogu uključivati izravno financijsko sudjelovanje u različitim oblicima, kao što su programi zajedničke odgovornosti, među ostalim na temelju suradnje s energetske zajednicama, programe skupnog financiranja, potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora ili dijeljenja energije ili pak neizravno financijsko sudjelovanje, kao što su promicanje ugovora i otvaranje radnih mjesta za lokalne zajednice, uključujući programe osposobljavanja, sredstva za korist zajednice, financijske naknade lokalnim zajednicama u blizini projekta, **lokalne porezne prihode kao što su prihodi od poreza na nekretnine koje ostvaruje projekt i koje prima općina u kojoj je on smješten**, izgradnju i održavanje javne infrastrukture u blizini projekta; popuste na cijenu električne energije ili potpora ugroženim kupcima i osobama pogođenima energetske siromaštvom. **Države članice mogu odlučiti primijeniti različite mjere za podjelu koristi ovisno o dotičnoj tehnologiji, lokaciji i veličini projekta. Države članice mogu uvesti ili zadržati programe podjele koristi za projekte u području energije iz obnovljivih izvora koji nisu obuhvaćeni obvezom dijeljenja koristi utvrđenom u ovoj Direktivi.**

⁷ Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

- (6) Otpor na lokalnoj razini, koji se često temelji na nedostatku transparentnosti i nedovoljnoj uključenosti zajednice, može dovesti do kašnjenja u postupcima izdavanja dozvola i naknadnih sudskih postupaka. Pravovremeno i odgovarajuće uključivanje javnosti jasan je čimbenik uspjeha projekata u području energije iz obnovljivih izvora, kako je navedeno u Preporuci Komisije (EU) 2024/1343⁸. [...] Neovisni posrednik **ili relevantno javno tijelo koje djeluje u svojstvu posrednika** može ubrzati uvođenje velikih postrojenja u području energije iz obnovljivih izvora kapaciteta većeg od 10 MW promicanjem savjetovanja između nositelja projekata i lokalnih zajednica, prema potrebi, prije i tijekom postupaka izdavanja dozvola radi promicanja dijaloga i postizanja konsenzusa među relevantnim stranama tijekom cijelog postupka te izbjegavanja pravnih sporova. [...]

⁸ Preporuka Komisije (EU) 2024/1343 od 13. svibnja 2024. o ubrzavanju postupaka izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora i povezane infrastrukturne projekte (SL L, 2024/1343, 21.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

- (7) Nedostatak resursa tijela koja izdaju dozvole, kao i nedovoljna digitalizacija postupaka izdavanja dozvola i dostupnost podataka uska su grla koja usporavaju postupke izdavanja dozvola. Digitalizacija i odgovarajuće korištenje umjetne inteligencije ključni su za ubrzavanje postupaka i povećanje učinkovitosti za sve uključene strane. Nadležnim tijelima omogućuju bržu obradu zahtjeva, a nositeljima projekata brz pristup jasnim informacijama o koracima i zahtjevima u postupku od samog početka i na taj se način osigurava transparentnost i praćenje. Međutim, digitalizacija postupaka izdavanja dozvola zaostaje jer je često rascjepkana na postupke i korake izdavanja dozvola za koje je zaduženo više nadležnih tijela, a u većini država članica ne postoji jedinstveni digitalni postupak⁹. Nadalje, za obradu istog projektnog zahtjeva često se upotrebljava više digitalnih portala, a pritom nije uvijek zajamčena interoperabilnost. To dovodi do velikog administrativnog opterećenja za nositelje projekata, ograničene unutarnje koordinacije među tijelima koja se bave postupcima izdavanja dozvola na različitim razinama, nedovoljne vidljivosti statusa zahtjeva i nejasnoća u pogledu uskih grla koja usporavaju postupke izdavanja dozvola. [...]
- Stavljanjem na raspolaganje [...]** digitalnog portala **ili niza povezanih portala** na nacionalnoj razini za sve faze postupaka izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora, skladištenja i mreže **mogu se osigurati** [...] usklađenija digitalizacija, interoperabilnost i transparentnost među različitim tijelima za izdavanje dozvola u državama članicama te tako u konačnici ubrzati postupci izdavanja dozvola.

⁹ Europska komisija: Glavna uprava za energetiku, COWI, Eclareon i Prognos, Praćenje provedbe preporuke Komisije i smjernice za ubrzavanje postupaka izdavanja dozvola za energiju iz obnovljivih izvora i povezane infrastrukturne projekte – završno izvješće, Ured za publikacije Europske unije, 2025., str. 31.

Takav portal odnosno takvi portali mogli bi podnositeljima zahtjeva omogućiti da podnesu svoje zahtjeve i provjere njihov status te da ih upute nadležnim tijelima, dok bi tim tijelima mogli omogućiti da ih obrade uz pristup svim relevantnim podacima i informacijama, bez potrebe za prijelaznim koracima u papirnatom obliku.[...] Takav portal odnosno takvi portali trebali bi imati razvijene funkcije, među ostalim s pomoću umjetne inteligencije, koje bi jedinstvenoj kontaktnoj točki, drugim tijelima i podnositeljima zahtjeva omogućile da provjere status zahtjeva i područja u kojima dolazi do kašnjenja te da provjere poštovanje rokova za izdavanje dozvola. Osim toga, trebali bi omogućiti izvlačenje statističkih podataka radi provjere ukupnog napretka postupaka izdavanja dozvola u državama članicama. Format odabran za pohranu i priopćavanje relevantnih podataka prikupljenih putem spomenutog portala ili više njih trebao bi biti interoperabilan, ako je to primjereno. [...] Takav portal odnosno takvi portali trebali bi olakšati dužnosti jedinstvene kontaktne točke koja bi trebala imati pristup svim relevantnim podacima i informacijama. Države članice mogu upotrijebiti postojeći portal ili portale koji obuhvaćaju korake u postupku izdavanja dozvola i pritom osiguravaju njihovu interoperabilnost kako bi se obuhvatili svi navedeni zahtjevi. Nadalje, pristup relevantnim okolišnim i geološkim podacima i odlukama dostupnima na jedinstvenom portalu koji se temelji na digitalnom geografskom informacijskom sustavu iz članka 10. stavka 3. Uredbe [xxxxx] Europskog parlamenta i Vijeća može se ujedno osigurati tako da se uspostavi interoperabilnost s drugim postojećim nacionalnim platformama.

Za razvoj dostupnog digitalnog portala ili više njih mogu biti korisne razmjene primjera dobre prakse u okviru relevantnih foruma i tehnička pomoć, među ostalim putem Instrumenta za tehničku potporu uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća, kao i mjere za izgradnju kapaciteta na razini Unije.

- (8) Brži i kraći rokovi za postupke izdavanja dozvola trebaju biti popraćeni dodatnim mjerama kojima se osigurava njihova djelotvornost u praksi. [...] Direktivom (EU) 2018/2001 uvodi se prešutno odobrenje za određene odluke, i to za [...] **prijelazne** korake u postupku izdavanja dozvola u područjima za brži razvoj obnovljivih izvora energije i konačne dozvole za sve male solarne instalacije kapaciteta manjeg od 100 kW. S obzirom na potrebu da se ubrza uvođenje obnovljivih izvora energije i činjenicu da je provedba područja za brži razvoj obnovljivih izvora energije dugotrajan proces, [...] **sličnu** mjeru primjereno je primijeniti i u postupcima izdavanja dozvola za projekte izvan područja za brži razvoj. U tim bi postupcima državama članicama trebale **imati mogućnost predvidjeti** [...] primjenu [...] **koncepta** [...] načela prešutnog administrativnog odobrenja **za prijelazne administrativne korake koji obuhvaćaju sve administrativne korake koji se poduzimaju u sklopu cijelog postupka izdavanja dozvola, uključujući organizaciju savjetovanja ili traženje mišljenja različitih tijela, ili za konačnu odluku. Odredbama ove Direktive ne dovodi se u pitanje mogućnost država članica da prešutno odobrenje primjenjuju na odluke u području okoliša ako takva mogućnost postoji u njihovim pravnim sustavima** [...]. Kako bi se osigurala djelotvorna primjena te mjere i zajamčila prava trećih strana na sudsku zaštitu, relevantna tijela trebala bi objaviti da je određena odluka prešutno donesena.

- (9) Obnova kapaciteta postojećih elektrana za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ima znatan potencijal za doprinos postizanju ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora. Budući da su postojeće **kopnene** elektrane za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora uglavnom postavljene na lokacijama sa znatnim potencijalom obnovljivih izvora energije, obnovom kapaciteta može se zajamčiti kontinuirana upotreba tih lokacija, čime se osigurava učinkovita uporaba zemljišta i iskorištavanje najboljih obnovljivih izvora energije. To se osobito odnosi na kopnene vjetroelektrane, posebno ako se uzme u obzir da se mnoge kopnene vjetroelektrane u Europi približavaju isteku ugovora kojima se podupire njihova proizvodnja električne energije i da 26 GW postojećih vjetroelektrana radi već više od 20 godina¹⁰. Dodatne koristi obnove kapaciteta su postojeći priključci na mrežu, veća vjerojatnost prihvatanja i znanja u javnosti o vjerojatnim utjecajima na okoliš. Budući da obnova kapaciteta vjetroelektrana često dovodi do postavljanja manjeg broja turbina na istoj lokaciji, utjecaj obnovljenih vjetroelektrana na okoliš ograničen je. Stoga bi zahtjeve za provjeru ili procjenu utjecaja na okoliš trebalo smanjiti ili čak i ukinuti ako obnova kapaciteta postojeće vjetroelektrane ne podrazumijeva iskorištavanje dodatnog kopnenog područja **izvan granica lokacije izvornog postrojenja**, ako dovodi do povećanja ukupnog kapaciteta postrojenja i ako je u skladu s primjenjivim mjerama ublažavanja utjecaja na okoliš utvrđenima za izvornu vjetroelektranu. **Nadalje, kako bi se omogućila takva kontinuirana upotreba najboljih obnovljivih izvora energije, mogućnost obnove kapaciteta projekata u području energije iz obnovljivih izvora ne bi trebalo neopravdano ograničiti zbog odluka o prenamjeni zemljišta na kojem se nalaze postojeća postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. To bi moglo vrijediti u slučajevima kada se, na primjer, takvo zemljište prenamijeniti iz industrijskog u poljoprivredno.**

¹⁰ WindEurope, Statistički podaci za 2024. i izgledi za razdoblje 2025. – 2030.

- (10) Postrojenja za potrošnju vlastite energije, među ostalim za potrošače vlastite energije koji djeluju zajedno kao što su lokalne energetske zajednice, doprinose smanjenju ukupne potražnje za prirodnim plinom, povećanju otpornosti sustava i postizanju ciljeva Unije u pogledu energije iz obnovljivih izvora. Ugradnja opreme za solarnu energiju i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji kapaciteta manjeg od 100 kW vjerojatno neće imati znatne štetne učinke na okoliš ili mrežu i ne izaziva zabrinutost za sigurnost. Osim toga, mala postrojenja uglavnom ne zahtijevaju proširenje kapaciteta na mjestu priključenja na mrežu. Kako bi se dodatno ubrzala ugradnja male solarne opreme i skladištenja energije na istoj lokaciji, države članice ne bi trebale zahtijevati administrativne dozvole za ta postrojenja, osim dozvola za priključenje na mrežu, kao što je već slučaj u nekoliko država članica. Usklađivanje zakonodavstva Unije s postojećim najboljim praksama trebalo bi omogućiti daljnje ubrzanje uvođenja tih postrojenja na usklađen način. **Države članice mogu za potrebe registracije uvesti obvezu obavješćivanja relevantnih tijela o ugradnji takve opreme i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji.** Ugradnja opreme za solarnu energiju i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji snage kapaciteta većeg od 100 kW u postojeće ili buduće umjetne konstrukcije obično ne izaziva zabrinutost u pogledu konkurentnoga korištenja prostora ili utjecaja na okoliš. Na ta bi se postrojenja stoga trebali primjenjivati kraći postupci izdavanja dozvola, a uz odgovarajuće zaštitne mjere i izuzeća od obveze provedbe procjene utjecaja na okoliš na temelju Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹¹.

¹¹ Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

(10a) Priključni solarni minisustavi mala su postrojenja za koja nije potrebna krovna površina, korisnici ih mogu lako ugraditi i ukloniti te su općenito cjenovno povoljniji, zahvaljujući čemu su alternativa tradicionalnim solarnim krovnim postrojenjima i posebno prikladni za to da se određenim kategorijama kupaca, kao što su najmoprimci ili ugroženi kupci, omogući potrošnja vlastite energije iz obnovljivih izvora. Države članice trebale bi promicati ugradnju priključnih solarnih minisustava u zgradama tako da procijene i uklone neopravdane prepreke njihovu uvođenju i pritom zajamče odgovarajuće standarde sigurnost i zaštite te stabilnost mreže. Države članice mogu uvesti ograničenja za ugradnju tih sustava na određenim područjima ili u određenim strukturama kako bi se zaštitila kulturna ili povijesna baština. Države članice također mogu ograničiti ugradnju tih sustava ako bi se njima ugrozila sigurnost i stabilnost mreže, primjerice ako nastala cjelokupna električna instalacija ne ispunjava relevantne sigurnosne tehničke specifikacije ili ako se ne može zajamčiti koordinacija zaštite i sposobnost isključivanja.

- (11) Energija iz obnovljivih izvora ključna je za dekarbonizaciju energetskeg sustava Unije jer nudi neposredna rješenja za zamjenu energije koja se temelji na fosilnim gorivima te doprinosi smanjenju cijena energije i povećanju energetske sigurnosti. Stoga ne bi trebalo biti moguće lako blokirati odobravanje projekata u području energije iz obnovljivih izvora samo zato što postoji neka vrsta sukobljenih interesa. Države članice trebale bi promicati postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i infrastrukturne objekte, kao što su objekti za skladištenje na istoj lokaciji i samostalni objekti za skladištenje te povezana mreža i postaje za punjenje, proširenjem postojeće pretpostavke koja se primjenjuje na sukobe s interesima u području okoliša na sve druge sukobljene interese, kad je u pitanju kulturna baština i ako je očito da ti sukobljeni interesi trebaju imati prednost unatoč važnim koristima energije iz obnovljivih izvora. **U takvim slučajevima nadležno tijelo ne bi trebalo primjenjivati spomenutu pretpostavku.** Projektima u području energije iz obnovljivih izvora, ako se pretpostavlja da su od prevladavajućeg javnog interesa u odnosu na interese koji nisu povezani s okolišem, trebalo bi dati prednost te ih odobriti. Kako bi se osigurala usklađena primjena te oborive pretpostavke, državama članicama ne bi trebalo dopustiti uvođenje iznimaka za sve vrste sukoba koje rješavaju, uključujući one povezane s okolišem.

- (12) Kako bi se ubrzalo uvođenje obnovljivih izvora energije, s njima povezanih objekata i njihovo priključivanje na mrežu, primjereno je utvrditi i kako se mogu ispuniti preostali uvjeti za primjenu posebnih odstupanja predviđenih zakonodavstvom Unije u području okoliša. Osobito bi za potrebe relevantnog prava Unije u području okoliša, kad se procjenjuje postoje li zadovoljavajuća alternativna rješenja za određeni projekt u području energije iz obnovljivih izvora, **ta ograničenja procjene alternativnih rješenja trebalo primjenjivati samo na posebna odstupanja predviđena zakonodavstvom Unije u području okoliša. Države članice mogu utvrditi različita pravila za opću procjenu alternativnih rješenja u postupku izdavanja dozvola. [...]**Područje primjene takve procjene trebalo bi ograničiti na alternativna rješenja kojima se osigurava postizanje istog cilja kao dotičnim projektom u istom ili sličnom vremenskom okviru i bez znatnog povećanja troškova. Pri usporedbi vremenskog okvira i troškova zadovoljavajućih alternativnih rješenja relevantna tijela trebala bi uzeti u obzir potrebu za ubrzanim i troškovno učinkovitim uvođenjem energije iz obnovljivih izvora u skladu s prioritetima utvrđenima u njihovim integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima i njihovim ažuriranjima podnesenima na temelju Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća¹² te očekivanu brzinu postizanja tih prioriteta. **Ta se pravila primjenjuju samo za potrebe procjene alternativnih rješenja koja se zahtijevaju na temelju Direktive o pticama, Direktive o vodama i Direktive o staništima.**

¹² Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

Slično tome, u primjeni relevantnog odstupanja predviđenog Direktivom Vijeća 92/43/EEZ¹³ primjereno je da nadležna tijela u nekim opravdanim slučajevima, ako se može razumno dokazati da relevantni plan ili projekt ne bi nepovratno utjecao na ekološke procese ključne za održavanje strukture i funkcija područja, da nije ugrožena sveukupna koherentnost mreže Natura 2000, da je očuvan okolišni integritet područja i da je osigurana visoka razina zaštite područja mreže Natura 2000, mogu dopustiti provedbu kompenzacijskih mjera usporedno s provedbom tog plana ili projekta.

- (13) Ubrzavanje uvođenja samostalnih postrojenja za skladištenje energije ključno je za povećanje fleksibilnosti energetskog sustava i za osiguravanje integracije sustava proizvodnje energije iz obnovljivih izvora. Stoga bi se na samostalna postrojenja za skladištenje energije trebali primjenjivati ubrzani postupci izdavanja dozvola. Mala postrojenja za skladištenje energije kapaciteta manjeg od 100 kW vjerojatno neće imati znatne negativne učinke na okoliš ili mrežu i ne očekuje se da će izazvati zabrinutost u pogledu konkurentnoga korištenja prostora. S obzirom na to primjereno je pojednostavniti postupke izdavanja dozvola primjenjive na tu vrstu postrojenja za skladištenje energije tako da se ukinu sve administrativne dozvole, uz iznimku dozvole za priključenje na mrežu, i da se ta postrojenja, uz odgovarajuće zaštitne mjere, izuzmu od obveze provedbe procjene utjecaja na okoliš na temelju Direktive 2011/92/EU. **Države članice mogu za potrebe registracije uvesti obvezu obavješćivanja relevantnih tijela o uspostavljanju takvih projekata povezanih sa skladištenjem.** Osim toga, potrebno ubrzati uvođenje postrojenja za skladištenje energije kapaciteta većeg od 100 kW. Stoga je postupak izdavanja dozvola za njih primjereno pojednostavniti utvrđivanjem maksimalnog ukupnog roka od šest mjeseci, osim za reverzibilne hidroelektrane, koje moraju biti u skladu sa strožim zahtjevima u pogledu okoliša i stoga zahtijevaju dulji maksimalni ukupni rok.

¹³ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

Ta bi se pravila trebala primjenjivati na skladištenje energije koje nije obuhvaćeno područjem primjene Direktive (EU) 2024/1788¹⁴. Kako bi se osigurala integracija sustava proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, potrebno je povećati izvore fleksibilnosti, posebno baterije električnih vozila, jer mogu doprinijeti smanjenju potražnje za električnom energijom u vršnim razdobljima i smanjenju zagušenja mreže. Kako bi se to postiglo, trebalo bi dodatno promicati brže i jednostavnije uvođenje cestovne infrastrukture za punjenje, posebno za automobile, kombije, kamione, autobuse ili motocikle te punjiva hibridna ili potpuno električna vozila. Na postaje za punjenje izmjeničnom i istosmjernom strujom trebali bi se primjenjivati ubrzani postupci izdavanja dozvola, uključujući dozvole za priključenje na mrežu. Male postaje za punjenje kapaciteta manjeg od 100 kW vjerojatno neće imati znatne negativne učinke na okoliš ili mrežu i ne očekuje se da će izazvati zabrinutost u pogledu konkurentnoga korištenja prostora. S obzirom na to primjereno je pojednostavniti postupke izdavanja dozvola primjenjive na te postaje za punjenje, što znači ukidanje svih administrativnih dozvola, uz iznimku dozvole za priključenje na mrežu, i izuzimanje tih postrojenja, uz odgovarajuće zaštitne mjere, od obveze provedbe procjene utjecaja na okoliš na temelju Direktive 2011/92/EU. **Države članice mogu za potrebe registracije uvesti obvezu obavješćivanja relevantnih tijela o uspostavljanju takvih projekata povezanih s postajama za punjenje.**

Osim toga, potrebno je ubrzati postavljanje postaja za punjenje kapaciteta većeg od 100 kW. Stoga je primjereno pojednostavniti postupak izdavanja dozvola za te postaje, **ako takav postupak postoji u nacionalnom pravnom sustavu**, utvrđivanjem maksimalnog ukupnog roka od šest mjeseci.

¹⁴ **Direktiva (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ (preinaka) (SL L, 2024/1788, 15.7.2024., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).**

- (14) Ishođenje dozvola za priključenje na mrežu, **koje mogu biti u obliku odobrenja, dozvola, sporazuma ili ugovora**, ključan je i često dugotrajan dio postupaka za izgradnju i rad postrojenja u području energije iz obnovljivih izvora. Stoga je primjereno dodatno pojednostavniti rokove koji se primjenjuju na postupke priključenja na mrežu za određene male projekte u području energije iz obnovljivih izvora, objekte za skladištenje i postaje za punjenje te obnovu kapaciteta i hibridizaciju projekata u području energije iz obnovljivih izvora te uvesti jasna pravila o obvezama operatora sustava u postupcima izdavanja dozvola.
- (14a) **Uvođenje relevantnih postupaka za priključenje na mrežu i povezanih rokova u primjenjivi nacionalni okvir trebalo bi omogućiti učinkovit i pravodoban pristup mreži u skladu s člankom 6. Direktive (EU) 2019/944, među ostalim u slučajevima zagušenja mreže.**
- (14b) **Hibridizacija postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ima znatan potencijal za doprinos poboljšanju integracije energetskeg sustava i ostvarivanju ciljeva u pogledu energije iz obnovljivih izvora jer se pritom kombinira više tehnologija u području energije iz obnovljivih izvora, primjerice na postojeće solarno fotonaponsko postrojenje dodaje se elektrolizator ili vjetroagregat ili se proizvodnja energije iz obnovljivih izvora kombinira sa skladištenjem. Hibridizacijom postrojenja ostvaruju se koristi od sinergije i komplementarnosti među različitim obnovljivim izvorima energije i na taj se način osigurava stabilnija opskrba energijom i omogućuje fleksibilnost u energetskeg sustavu tako što se proizvodnja kombinira sa skladištenjem. Nadalje, zahvaljujući kombinaciji različitih tehnologija u području energije iz obnovljivih izvora ili kombinaciji energije iz obnovljivih izvora i skladištenja na postojećim lokacijama mogu se iskoristiti postojeći priključci na mrežu i neophodna infrastruktura te se smanjuje potreba za novim zemljištem i općim procjenama utjecaja na okoliš za projekte.**

- (15) U Draghijevu izvješću o konkurentnosti EU-a i Akcijskom planu za priuštivu energiju¹⁵ prepoznaje se pozitivan učinak nedavnih reformi za ubrzavanje postupaka izdavanja dozvola. Međutim, u njemu se ujedno dugotrajni i neizvjesni postupci izdavanja dozvola za mreže ističu kao velika prepreka bržem postavljanju novih kapaciteta potrebnih za ulaganja u čistu energiju i smanjenje troškova energije u EU-u. Iako postoje posebna pravila o postupcima izdavanja dozvola na temelju Direktive (EU) 2018/2001, Direktive (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ i Uredbe (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷, ti režimi ne obuhvaćaju opću infrastrukturu elektroenergetske mreže. Stoga se u Direktivi (EU) 2019/944 moraju predvidjeti opći zahtjevi za postupke izdavanja odobrenja za infrastrukturu prijenosnog i distribucijskog sustava električne energije, posebno u obliku zahtjeva za države članice da osiguraju maksimalno trajanje tih postupaka i utvrde zahtjeve kojima se podupire poštovanje tih rokova. Uredba (EU) 2022/869 i Direktiva (EU) 2018/2001 sadržavaju pravila za odobravanje određenih energetske projekata. U slučaju proturječja između tih pravila i pravila utvrđenih ovom Direktivom za odobravanje određenih elektroenergetskih projekata pravila iz Uredbe trebala bi imati prednost.

¹⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Akcijski plan za priuštivu energiju – Iskorištavanje svih prednosti energetske unije radi osiguravanja cjenovno pristupačne, učinkovite i čiste energije za sve Europljane” (COM(2025) 79 final).

¹⁶ Direktiva (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ ([SL L, 2024/1788, 15.7.2024.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁷ Uredba (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o smjernicama za transeuropsku energetske infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013 ([SL L 152, 3.6.2022., str. 45.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

- (16) Nedovoljni resursi u nacionalnim tijelima i smanjena digitalizacija postupaka izdavanja dozvola dovode do kašnjenja u izdavanju dozvola za infrastrukturu elektroenergetskog sustava i objekte za proizvodnju električne energije. Države članice trebale bi osigurati da ta tijela imaju odgovarajuće ljudske, financijske i tehničke resurse, uključujući vještine te alate i sustave za digitalno upravljanje koji im omogućuju donošenje odluka u rokovima predviđenima Direktivom.
- (17) Postupci izdavanja odobrenja na temelju Direktive (EU) 2019/944 trebali bi biti jasni, učinkoviti i transparentni te usklađeni s ispunjenjem postojećeg plana razvoja distribucijske mreže i desetogodišnjeg plana razvoja prijenosne mreže. Stoga se od država članica očekuje da utvrde i objave objektivne i nediskriminirajuće kriterije i postupke za izdavanje odobrenja kojima se, među ostalim, uzimaju u obzir sigurnost i zaštita elektroenergetskog sustava, upotreba zemljišta, energetska učinkovitost, posebna obilježja podnositelja zahtjeva za dozvolu, smanjenje emisija, važnost ubrzavanja uvođenja energetske infrastrukture za postizanje klimatske neutralnosti i alternative projektu.
- (18) S obzirom na hitnost razvoja elektroenergetske infrastrukture od država članica očekuje se da osiguraju da pri odlučivanju je li u postupcima izdavanja odobrenja potrebno provesti procjene, uključujući procjene utjecaja na okoliš, ili izraditi studije, odobrenja ili izvješća, uzimaju u obzir značajke projekta. Nadležna nacionalna tijela trebala bi ograničiti procjene i zahtjeve za informacije koje podnose nositelji na strogo nužne i izbjegavati udvostručavanje kad god je to moguće.

- (19) Kako bi se povećala predvidljivost i izvjesnost trajanja i troškova postupaka izdavanja odobrenja na temelju Direktive (EU) 2019/944, zahtjevi za informacije i dokumentacija koje dostavljaju podnositelji zahtjeva trebali bi biti konkretni, precizni i pravodobni. U tu svrhu države članice trebale bi osigurati da nacionalna tijela od podnositelja zahtjeva zatraže relevantne informacije za izdavanje dozvole u unaprijed utvrđenom roku koji se računa od primitka zahtjeva te da konkretno utvrde sadržaj i pojedinosti svih traženih informacija ili podataka. Nakon tog razdoblja zahtjevi za informacije trebali bi biti ograničeni na informacije koje nedostaju, a koje je tijelo prethodno utvrdilo ili zatražilo, ili informacije koje se prethodno nisu mogle zatražiti jer se odnose na bitnu promjenu okolnosti do koje je došlo nakon što je za projekt podnesen zahtjev za odobrenje.
- (20) Poštujući načelo supsidijarnosti, nacionalne nadležnosti i postupke, Direktivom (EU) 2019/944 trebalo bi utvrditi jasan rok za odluku relevantnih tijela kojom se potiče učinkovito definiranje i vođenje postupaka kojima se uvode elektroenergetske mreže. Međutim, države članice mogu nastojati skratiti postupke izdavanja dozvola ako je to izvedivo, posebno za projekte za obnovu, modernizaciju ili obnovu kapaciteta postojeće infrastrukture prijenosnog sustava i izgradnju nove infrastrukture distribucijskog sustava, za što možda neće biti potreban tako složen postupak izdavanja dozvola kao za novu prijenosnu infrastrukturu.

- (21) U skladu s hitnošću uvođenja elektroenergetskih mreža kako bi se postigli energetske i klimatski ciljevi Unije i kako bi se rokovi za postupke izdavanja dozvola popratili mjerama kojima se osigurava njihova djelotvornost u praksi, države članice [...] **trebale bi imati mogućnost predvidjeti** [...] primjenu koncepta prešutnog odobrenja [...] za **prijelazne** administrativne [...] korake **u okviru postupka izdavanja dozvola** za projekte povezane s elektroenergetskom mrežom **koji obuhvaćaju sve administrativne korake koji se poduzimaju u sklopu cijelog postupka izdavanja dozvola, uključujući organizaciju savjetovanja ili traženje mišljenja različitih tijela, ili za konačnu odluku. Odredbama ove Direktive ne dovodi se u pitanje mogućnost država članica da prešutno odobrenje primjenjuju na odluke u području okoliša ako takva mogućnost postoji u njihovim pravnim sustavima.** [...] Kako bi se osigurala djelotvorna primjena te mjere i zajamčila prava trećih strana na sudsku zaštitu, relevantna tijela trebala bi objaviti sve donesene odluke[...].

- (22) Kako bi se smanjila složenost, povećala učinkovitost i transparentnost te ojačala suradnja među državama članicama, trebale bi postojati kontaktne točke za operatore prijenosnih ili distribucijskih sustava električne energije koji promiču projekt mreže ili druge mrežne objekte dok se ne donese odluka. Te kontaktne točke bit će odgovorne za olakšavanje i usmjeravanje podnositelja zahtjeva u postupcima izdavanja odobrenja povezane s tom vrstom infrastrukture. **Ne dovodeći u pitanje zahtjeve u skladu s ustavnim poretком dotične države članice, [...] država članica [...] može, [...] u svrhu pojednostavnjenja i povećanja učinkovitosti, ako je to primjereno i izvedivo, tu odgovornost prenijeti na jedinstvenu kontaktnu točku, koju mogu obnašati [...] nacionalna nadležna tijela iz članka 8. Uredbe (EU) 2022/869 ili kontaktne točke iz članka 16. Direktive (EU) 2018/2001** s obzirom na to da ta tijela već imaju takvu ulogu u izdavanju dozvola za infrastrukturne projekte od zajedničkog interesa i projekte od uzajamnog interesa **odnosno za projekte u području energije iz obnovljivih izvora.** Pri spajanju tih uloga države članice **osiguravaju da na relevantnoj administrativnoj razini postoji samo jedna jedinstvena kontaktna točka i pružaju alate koji nositeljima projekata pomažu da utvrde odgovarajuću uspostavljenu ili imenovanu kontaktnu točku.** Nadalje, države članice trebale bi posebnu pozornost posvetiti osiguravanju toga da kontaktne točke imaju odgovarajuće osoblje te resurse i kapacitete potrebne za obavljanje zadaća za koje su odgovorne.

- (23) Zbog njezine uloge u integraciji objekata za energiju iz obnovljivih izvora, rješenjima za fleksibilnost, skladištenju energije i omogućivanju elektrifikacije općenito, infrastruktura prijenosnog ili distribucijskog sustava za električnu energiju ključna je za postizanje klimatske neutralnosti. S obzirom na ključnu ulogu infrastrukture elektroenergetskog sustava u postizanju klimatske neutralnosti države članice bi u potrebnim procjenama pojedinačnih slučajeva trebale pretpostaviti da je infrastruktura prijenosnog ili distribucijskog sustava za električnu energiju, uključujući opskrbu električnom energijom s kopna u lukama, od prevladavajućeg javnog interesa te da služi javnom zdravlju i sigurnosti, osim [...] kad je u pitanju kulturna baština [...] i ako postoje jasni dokazi da ti projekti imaju znatne štetne učinke na okoliš koji se ne mogu ublažiti ili nadoknaditi **te ako je očito da ti sukobljeni interesi trebaju imati prednost unatoč važnim koristima infrastrukture elektroenergetskog sustava. U takvim slučajevima nadležno tijelo ne bi trebalo primjenjivati spomenutu pretpostavku.** Infrastruktura prijenosnog ili distribucijskog sustava za električnu energiju za koju se pretpostavlja da je od prevladavajućeg javnog interesa u odnosu na interese koji nisu povezani s okolišem trebala bi imati prednost pred tim interesima i što prije biti odobrena.

- (24) Kako bi se ubrzalo uvođenje elektroenergetskih mreža, primjereno je utvrditi kako se mogu ispuniti uvjeti za primjenu posebnih odstupanja predviđenih zakonodavstvom Unije u području okoliša. Osobito, kad se procjenjuje postoje li zadovoljavajuća alternativna rješenja za određeni projekt povezan s elektroenergetskom mrežom, **ta ograničenja procjene alternativnih rješenja trebalo bi primjenjivati samo na posebna odstupanja predviđena zakonodavstvom Unije u području okoliša. Države članice mogu utvrditi različita pravila za opću procjenu alternativa u postupku izdavanja dozvola. [...]** Područje primjene takve procjene trebalo bi ograničiti na alternativna rješenja kojima se osigurava postizanje istog cilja u istom ili sličnom vremenskom okviru i bez znatnog povećanja troškova. Pri usporedbi vremenskog okvira i troškova zadovoljavajućih alternativnih rješenja relevantna tijela trebala bi uzeti u obzir potrebu za ubrzanim i troškovno učinkovitim uvođenjem mreža u skladu s prioritetima utvrđenima u njihovim integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima i njihovim ažuriranjima dostavljenima na temelju Uredbe (EU) 2018/1999. **Ta se pravila primjenjuju samo za potrebe procjene alternativnih rješenja koja se zahtijevaju na temelju Direktive o pticama, Direktive o vodama i Direktive o staništima.**

Slično tome, u primjeni relevantnog odstupanja predviđenog Direktivom 92/43/EEZ primjereno je da nadležna tijela u nekim opravdanim slučajevima, ako se može razumno dokazati da relevantni plan ili projekt ne bi nepovratno utjecao na ekološke procese ključne za održavanje strukture i funkcija područja, da nije ugrožena sveukupna koherentnost mreže Natura 2000, da je očuvan okolišni integritet područja i da je osigurana visoka razina zaštite područja mreže Natura 2000, mogu dopustiti provedbu kompenzacijskih mjera usporedno s provedbom tog plana i projekta.

- (25) Zbog hitnosti uvođenja energetske infrastrukture, važnosti pojednostavnjenja postupaka izdavanja odobrenja i činjenice da su procjene utjecaja na okoliš korak s najduljim trajanjem u postupcima izdavanja odobrenja takve je procjene potrebno svesti na najmanju moguću mjeru bez ugrožavanja zaštite okoliša. Obnova, modernizacija ili obnova kapaciteta postojeće infrastrukture prijenosnih i distribucijskih sustava te izgradnja nove infrastrukture distribucijskih sustava projekti su koji općenito minimalno utječu na okoliš. Ti su projekti rutinski ograničene veličine i utječu samo na dio postojećih objekata za koje su učinci na okoliš prethodno procijenjeni. Zbog toga su njihovi učinci često ograničeni na učinke građevinskih radova, pri čemu rad objekata ima isti ili čak manji učinak od rada projekta. S druge strane, distribucijski sustavi zbog manje veličine projekata, nižeg napona objekata i tendencije da se razvijaju u izgrađenim područjima bližima potrošačima obično ne utječu znatno na okoliš. Stoga, kako bi se ubrzalo uvođenje infrastrukture elektroenergetskog sustava i postigli ciljevi klimatske neutralnosti i energije iz obnovljivih izvora, državama članicama trebalo bi dopustiti da pod određenim uvjetima opravdano izuzmu projekte navedene u ovoj uvodnoj izjavi od procjena utjecaja na okoliš i odgovarajućih procjena te procjene njihovih posljedica na zaštitu vrsta na temelju članka 12. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ¹⁸ i članka 5. Direktive 2009/147/EZ¹⁹.

¹⁸ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore ([SL L 206, 22.7.1992., str. 7.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁹ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica ([SL L 20, 26.1.2010., str. 7.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

- (26) Koristi od uvođenja elektroenergetske infrastrukture u smislu smanjenja emisija dušika uvelike premašuju trošak minimalnih emisija koje proizlaze iz njihove izgradnje. Države članice stoga bi trebale osigurati da brzo uvođenje elektroenergetske infrastrukture ni na koji način nije ograničeno privremenim emisijama koje proizlaze iz njihove izgradnje.
- (27) Planiranje nacionalne prijenosne mreže u okviru kojeg se uzimaju u obzir kretanja u klimatskoj i energetskej politici i povezane promjene u potrošnji i proizvodnji ključno je za uspjeh elektrifikacije i energetske tranzicije u cjelini. Međutim, postojeći zahtjevi na temelju članka 51. Direktive (EU) 2019/944 primjenjivali su se samo na određene operatore prijenosnih sustava i nisu uključivali dovoljno dugo razdoblje planiranja kako bi se uzela u obzir anticipativna ulaganja. Važno je da se pri proširenju prijenosnog sustava uzme u obzir razdoblje od najmanje petnaest godina i da se prioritetno razmotre nefosilna rješenja za fleksibilnost, bežična rješenja i druge alternative proširenju sustava, da se ono temelji na zajedničkom scenariju izrađenom s drugim operatorima sustava u svim sektorima i da je usklađeno sa središnjim scenarijem u okviru desetogodišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije. Kako bi se osigurala transparentnost i korisnici, među ostalim u sektoru proizvodnje, industrije, podataka i prometa, na bolji način uključili u planiranje mreže, za povezivanje s člankom 55. Direktive (EU) 2024/1788 potrebno je i savjetovanje u ranoj fazi s njima tijekom postupka izrade zajedničkog scenarija kako bi se omogućila anticipativna ulaganja.

- (28) S obzirom na izmjene direktiva (EU) 2018/2001 i (EU) 2019/944 te usporedne izmjene Uredbe (EU) 2022/869 Komisija bi trebala uvesti jedinstveni pristup postupcima izdavanja dozvola za energetske projekte. Direktivom (EU) 2024/1788 uvode se mjere za pojednostavnjenje i racionalizaciju administrativnih postupaka izdavanja dozvola, no potrebna je ciljana izmjena kako bi se osigurali usklađen pristup i dosljedan okvir na razini Unije.
- (29) Nedovoljni resursi u nacionalnim tijelima i ograničena digitalizacija postupaka izdavanja dozvola dovode do kašnjenja u izdavanju dozvola za objekte za prirodni plin, objekte za proizvodnju vodika i infrastrukturu sustava za vodik. Države članice trebale bi osigurati da ta tijela imaju odgovarajuće ljudske, financijske i tehničke resurse, uključujući vještine te alate i sustave za digitalno upravljanje koji im omogućuju donošenje odluka u rokovima predviđenima Direktivom.
- (30) Kako bi se povećala predvidljivost i izvjesnost trajanja i troškova postupaka izdavanja odobrenja na temelju Direktive (EU) 2024/1788, zahtjevi za informacije i dokumentacija koje dostavljaju podnositelji zahtjeva trebali bi biti konkretni, precizni i pravodobni. U tu svrhu države članice trebale bi osigurati da nacionalna tijela od podnositelja zahtjeva zatraže relevantne informacije za izdavanje dozvole u unaprijed utvrđenom roku koji se računa od primitka zahtjeva te da konkretno utvrde sadržaj i pojedinosti svih traženih informacija ili podataka. Nakon tog razdoblja zahtjevi za informacije trebali bi biti ograničeni na informacije koje nedostaju, a koje je tijelo prethodno utvrdilo ili zatražilo, ili informacije koje se prethodno nisu mogle zatražiti jer se odnose na bitnu promjenu okolnosti do koje je došlo nakon što je za projekt podnesen zahtjev za odobrenje.

- (31) Kad je riječ o postupcima izdavanja odobrenja na temelju Direktive (EU) 2024/1788, u skladu s važnošću osiguravanja brzog uvođenja objekata za vodik i infrastrukture sustava za vodik te poštovanja rokova utvrđenih u toj [...] direktivi, države članice [...] **trebale bi imati mogućnost predvidjeti** [...] primjenu koncepta prešutnog odobrenja [...] **za prijelazne administrativne korake** [...] u vezi s takvim projektima **koji obuhvaćaju sve administrativne korake koji se poduzimaju u sklopu cijelog postupka izdavanja dozvola, uključujući organizaciju savjetovanja ili traženje mišljenja različitih tijela, [...] ili za konačnu odluku. Odredbama ove Direktive ne dovodi se u pitanje pravo država članica da prešutno odobrenje primjenjuju na odluke u području okoliša ako takva mogućnost postoji u njihovim pravnim sustavima[...]. [...] Kako bi se osigurala djelotvorna primjena te mjere i** [...] zajamčila prava trećih strana na sudsku zaštitu, relevantna tijela trebala bi objaviti sve donesene odluke[...].
- (32) U duhu pojednostavnjenja države članice mogu smatrati primjerenim i učinkovitijim centralizirati ulogu jedinstvene kontaktne točke na temelju obveze iz Direktive (EU) 2024/1788 u nacionalnim nadležnim tijelima iz članka 8. Uredbe (EU) 2022/869, koja već imaju takvu ulogu u postupcima izdavanja dozvola za infrastrukturne projekte od zajedničkog interesa i projekte od uzajamnog interesa. Pri odlučivanju o spajanju tih uloga države članice trebale bi posvetiti posebnu pozornost tome da osiguraju da kontaktne točke imaju odgovarajuće osoblje te resurse i kapacitete potrebne za obavljanje zadaća za koje su odgovorne.

- (33) [...] Stavljanjem na raspolaganje digitalnog portala ili, ako je primjereno, povezanih portala na nacionalnoj razini za sve faze postupka [...] izdavanja dozvola mogu se osigurati usklađena digitalizacija, interoperabilnost i transparentnost među različitim tijelima za izdavanje dozvola u državama članicama te tako u konačnici ubrzati postupci izdavanja dozvola. Ako je uspostavljeno više portala, osigurava se povezanost portala pod uvjetom da svaki portal preusmjerava korisnike ili uključuje upućivanja na druge relevantne portale. Države članice i dalje mogu uvesti veće stupnjeve međupovezanosti portala te interoperabilnosti i komunikacije među njima.
- (33a) U nizu odredaba ove Direktive uvode se pragovi kapaciteta izraženi u „vatima” te bi države članice u kojima trofazni priključci nisu standardna vrsta priključka trebale za te priključke primjenjivati ekvivalentne vrijednosti kapaciteta.
- (33b) Mogućnost država članica da predvide izuzeća u vezi s novom infrastrukturom prijenosnog ili distribucijskog sustava za električnu energiju ne bi trebala prejudicirati zaštitu vodnih tijela koja se upotrebljavaju za vodu namijenjenu za ljudsku potrošnju ili prirodnu mineralnu vodu te su stoga obveze u vezi s takvim vodnim tijelima i dalje važeće.

(33c) Državama članicama trebalo bi dopustiti da predvide daljnja izuzeća za manje zatvorene distribucijske sustave. Time se olakšava učinkovita upotreba postojeće energetske infrastrukture industrijskih ili trgovačkih lokacija odnosno lokacija sa zajedničkim uslugama ili malih distribucijskih sustava na zemljopisno ograničenim stambenim lokacijama, u kojima zajednička lokalna proizvodnja i distribucija imaju sve veću ulogu u energetskej tranziciji. S obzirom na njihovu ograničenu važnost za tržišno natjecanje, državama članicama trebalo bi dopustiti da operatore tih sustava ne smatraju operatorima distribucijskih sustava, pod uvjetom da kupci pritom zadržavaju svoja ključna prava na temelju Direktive (EU) 2019/944 i da su uspostavljene zaštitne mjere kako bi se izbjegli negativni učinci na pravednu raspodjelu troškova mreže, sigurnost mreže ili razvoj programa ili usluga fleksibilnosti. Kupci bi također trebali biti djelotvorno zaštićeni od zlouporabe ili diskriminirajućeg ponašanja od strane operatora zatvorenog distribucijskog sustava, među ostalim na osnovi regulatornog praćenja i izvršenja pravila od strane regulatornih tijela,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive (EU) 2018/2001

Direktiva (EU) 2018/2001 mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 2. drugom stavku umeću se točke od 10.a do 10.f:

10.a „priključni solarni minisustav” znači fotonaponski energetska sustav kapaciteta do 800 W koji je povezan s mikroinverterom i izravno priključen u standardnu utičnicu na nacionalnoj razini putem koje će napajati unutarnji električni sustav danog objekta;

10.b „samostalno postrojenje za skladištenje energije” znači postrojenje za skladištenje energije koje se ne kombinira s postrojenjem za proizvodnju energije, isključujući postrojenje za skladištenje energije obuhvaćeno područjem primjene Direktive (EU) 2024/1788;

10.c „postaja za punjenje” znači postaja za punjenje kako je definirana u članku 2. točki 52. Uredbe (EU) 2023/1804;

10.d „hibridizacija” znači pretvorba postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koje nije hibridno u hibridno postrojenje iza istog mjesta priključenja;

10.e „hibridno postrojenje” znači postrojenje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koje kombinira više tehnologija u području energije iz obnovljivih izvora ili koje kombinira jednu ili više tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora sa skladištenjem energije;

10.f „[...] dozvola za priključenje na mrežu” znači rezultat postupka koji započinje potpunim zahtjevom nositelja projekta za priključenje na mrežu i završava odlukom operatora sustava o tome može li se projekt priključiti na mrežu;”;

(2) u članku 15.c dodaju se sljedeći stavci 6. i 7. [...]:

„6. Države članice nastoje ne **isključiti razvoj energije iz obnovljivih izvora i povezane infrastrukture na [...]** velikim područjima [...] zbog okolišnih razloga, uključujući zaštitu krajolika, osim ako mogu dokazati da bi te vrste postrojenja i s njima povezana infrastruktura doveli do nepopravljive štete na tom području koja se ne može ublažiti ili nadoknaditi tijekom procjene okoliša na temelju Direktive 2011/92/EU i, prema potrebi, odgovarajuće procjene na temelju članka 6. stavka 3. Direktive 92/43/EEZ. **Ovaj se stavak primjenjuje ne dovodeći u pitanje aspekte u vezi s nacionalnom obranom.**

7. U opravdanim slučajevima ili ako je to potrebno zbog administrativnih ili tehničkih ograničenja, države članice mogu za posebna područja određena kao područja koja su pogodna za ubrzano uvođenje jedne ili više vrsta tehnologije u području energije iz obnovljivih izvora primjenu stavka 4. produljiti do 31. prosinca 2027.”;

(3) u članku 15.d dodaju se stavci 3. i 4.:

„3. Države članice donose mjere kojima se osigurava da se dio koristi od projekata u području energije iz obnovljivih izvora s instaliranim kapacitetom većim od 10 MW izravno ili neizravno prenese na lokalne građane i zajednice u blizini tih projekata. **Države članice mogu primjenjivati različite mjere za podjelu koristi ovisno o dotičnoj tehnologiji, lokaciji i veličini projekta te o tome je li u pitanju projekt za potrošnju vlastite energije iz obnovljivih izvora.**

Države članice mogu od obveze donošenja mjera za podjelu koristi isključiti određene tehnologije u slučajevima kada dana tehnologija nije dovoljno zrela da bi snosila dodatna financijska opterećenja ili određene tehnologije koje u većoj mjeri ne prinosu nacionalnom doprinosu cilju Unije u području energije iz obnovljivih izvora za 2030. u okviru njihovih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova podnesenih na temelju članaka 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999.

4. Države članice [...] **moгу** imenovati [...] neovisnog posrednika za promicanje dijaloga između nositelja projekta i šire javnosti za projekte u području energije iz obnovljivih izvora s instaliranim kapacitetom većim od 10 MW. **Posrednik je neovisna treća strana, koja može biti javno tijelo, i nema nikakav financijski interes u vezi s nositeljem projekta.** Posrednik intervenira samo na zahtjev jedne od relevantnih strana i:

- (a) prema potrebi olakšava javna savjetovanja, uključujući savjetovanja u ranoj fazi prije podnošenja zahtjeva za dozvolu;
- (b) aktivno se trudi pronaći rješenja za moguće probleme koje su istaknule lokalne zajednice;
- (c) prema potrebi osigurava potporu i transparentnost pri odabiru vrste mjere podjele koristi.

Države članice mogu utvrditi naknadu, koju plaćaju nositelji projekata, za financiranje usluga posrednika.”;

- (4) članak 16. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 3. briše se sljedeća rečenica:

„Podnositelji zahtjeva mogu dostaviti potrebne dokumente u digitalnom obliku.”;

(b) umeće se stavak 3.a:

„3.a Države članice [...] **moгу** na nacionalnoj razini **uspostaviti** [...] digitalni portal **ili povezane portale** za sve faze postupaka izdavanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora, projekte povezane sa skladištenjem i projekte povezane s mrežom.

Podnositelji zahtjeva [...] putem [...] digitalnog portala **ili povezanih portala** podnose zahtjeve za dozvole i sve relevantne dokumente potrebne za postupak izdavanja dozvola. [...] Digitalnim portalom **ili povezanim portalima** automatizira se način na koji se zahtjevi za izdavanje dozvole dodjeljuju nadležnim tijelima, a ona relevantne zahtjeve i dokumente obrađuju u elektroničkom obliku i komuniciraju s podnositeljima zahtjeva izravno na tom [...] digitalnom portalu **ili povezanim portalima**.

[...] Digitalni portal **ili povezani portali** imaju funkcije koje podnositelju zahtjeva omogućuju da bude obaviješten o svim koracima postupka izdavanja dozvola, statusu postupka i odlukama relevantnih tijela te da provjeri usklađenost s rokovima za izdavanje dozvola utvrđenima u ovoj Direktivi. [...] Digitalni portal **ili povezani portali** [...] **moгу omogućiti** pristup relevantnim okolišnim i geološkim podacima i odlukama dostupnima na jedinstvenom portalu koji se temelji na digitalnom geografskom informacijskom sustavu iz članka 10. stavka 3. Uredbe [xxxxx] Europskog parlamenta i Vijeća.

[...] Na digitalnom portalu **ili povezanim portalima** objavljuju se godišnji statistički podaci o trajanju postupaka izdavanja dozvola i pritom se jasno navode različiti koraci postupka izdavanja dozvola i njihovo trajanje. Ti su podaci javno dostupni.

Kako bi mogle obavljati svoje dužnosti, jedinstvene kontaktne točke iz stavka 3. imaju pristup svim relevantnim podacima i informacijama dostupnima na portalu.”;

(5) Članak 16.b

mijenja se kako slijedi:

(a) [...]

[...]

(b) dodaje se stavak 3.:

„3. U postupku izdavanja dozvola iz stavaka 1. i stavka 2. drugog podstavka države članice [...] **mogu predvidjeti** da izostanak odgovora relevantnih nadležnih tijela ili subjekata u utvrđenom roku dovodi to toga da se određeni **prijelazni administrativni** koraci smatraju odobrenima, uz iznimku odluka u području okoliša, **osim ako je takva mogućnost predviđena u njihovim pravnim sustavima**, i dozvola za priključenje na mrežu[...]. Sve se odluke objavljuju **u skladu s primjenjivim pravom** [...].”;

(6) članak 16.c mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. briše se;

(b) umeće se stavak 2.b:

„2.b Ako države članice unutar granica dopuštenih nacionalnim ustavnim poretком i ne dovodeći u pitanje isključive nadležnosti autonomnih regionalnih i lokalnih tijela u području upotrebe zemljišta i prostornog planiranja promijene status zemljišta na kojem je smješteno postrojenje u području energije iz obnovljivih izvora, one osiguravaju da je i dalje moguća obnova kapaciteta tog postrojenja.”;

(c) dodaje se stavak 4.:

„4. Ako obnova kapaciteta vjetroelektrana povećava ukupni kapacitet postrojenja, a da pritom nije potrebno iskoristiti dodatno kopneno područje, ako se njome smanjuje ukupan broj postavljenih turbina i ako je ta obnova u skladu s primjenjivim mjerama ublažavanja utjecaja na okoliš utvrđenima za izvornu vjetroelektранu, projekt se izuzima od eventualnih primjenjivih zahtjeva u pogledu provedbe postupka provjere na temelju članka 16.a stavka 4., u pogledu utvrđivanja je li za projekt potrebna procjena utjecaja na okoliš na temelju članka 4. stavka 2. Direktive 2011/92/EU ili članka 5. Uredbe [xxxxx] Europskog parlamenta i Vijeća ili u pogledu provedbe procjene utjecaja na okoliš na temelju članka 4. [...] stavka 2. Direktive 2011/92/EU. To se izuzeće primjenjuje ne dovodeći u pitanje aspekte u vezi s nacionalnom sigurnosti i promjene u [...] prostornom planiranju.

Ako obnova kapaciteta vjetroelektrana ne ispunjava zahtjeve iz prvog podstavka, primjenjuje se stavak 2. ovog članka.”;

(7) članak 16.d mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da postupak izdavanja dozvola iz članka 16. stavka 1. za ugradnju opreme za solarnu energiju i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji s ukupnim instaliranim kapacitetom većim od 100 kW u postojeće ili buduće umjetne strukture, uz iznimku umjetnih vodenih površina, traje najdulje tri mjeseca, pod uvjetom da glavna namjena takvih umjetnih struktura nije proizvodnja solarne energije ni skladištenje energije. Odstupajući od članka 4. stavka 2. Direktive 2011/92/EU i točke 3. podtočaka (a) i (b) Priloga II. toj direktivi, zasebno ili u vezi s točkom 13. podtočkom (a), ugradnja opreme za solarnu energiju i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji iz stavaka 1. i 2. ovog članka izuzimaju se od zahtjeva, ako je primjenjivo, u pogledu provedbe posebne procjene utjecaja na okoliš na temelju članka 2. stavka 1. Direktive 2011/92/EU.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice ne zahtijevaju administrativne dozvole, među ostalim za aspekte okoliša, uz iznimku dozvola za priključenje na mrežu, za ugradnju opreme za solarnu energiju i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji ukupnog instaliranoga kapaciteta od 100 kW ili manjeg. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., države članice ograničavaju primjenu ovog stavka na [...] **područjima** mreže Natura 2000 i drugim područjima u okviru nacionalnih programa zaštite te zaštićenim područjima kulturne ili povijesne baštine.

Države članice mogu utvrditi obvezu obavješćivanja o ugradnji te opreme i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji.”;

(c) dodaju se stavci 3. i 4.:

„3. Države članice mogu isključiti određena područja iz primjene stavaka 1. i 2. radi zaštite kulturne ili povijesne baštine, interesa u području nacionalne [...] **obrane i sigurnosti** odnosno iz sigurnosnih razloga ili razloga sigurnosti mreže.

4. Ne dovodeći u pitanje mjere potrebne za osiguravanje sigurnosti, zaštite ili stabilnosti mreže, države članice uklanjaju regulatorne i neregulatorne prepreke koje utječu na ugradnju priključnih solarnih minisustava kapaciteta do 800 W u zgradama i na njima. Države članice mogu ograničiti primjenu ovog stavka ako su u vezi s tržišnom opremom utvrđeni rizici utemeljeni na dokazima ili ako nastala cjelokupna električna instalacija ne ispunjava relevantne tehničke specifikacije ili norme, među ostalim ako se ne može zajamčiti koordinacija zaštite i sposobnost isključivanja.”;

(8) članak 16.f mijenja se kako slijedi:

(a) posljednje dvije rečenice brišu se;

(b) dodaju se sljedeći stavci[...]:

„Dok se ne postigne klimatska neutralnost, države članice osiguravaju da se u postupku izdavanja dozvola pretpostavlja da su planiranje, izgradnja i rad postrojenja i instalacija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te njihovo priključenje na mrežu, sama povezana mreža, objekti za skladištenje i postaje za punjenje od prevladavajućeg javnog interesa te im u tom slučaju daju prednost pri uravnoteženju pravnih interesa koji nisu navedeni u prvom stavku. Države članice mogu isključiti primjenu te pretpostavke u svrhu zaštite kulturne[...] baštine na temelju pravnih kriterija kako bi se osigurala [...] usklađena provedba, **kao i zbog interesa u području nacionalne obrane i sigurnosti.**

Države članice mogu pretpostavke utvrđene u prvom i drugom stavku primijeniti u postupcima prostornog planiranja.”;

(9) umeću se sljedeći članci od 16.g do 16.[...]:

„Članak 16.g

Nepostojanje alternativnih ili zadovoljavajućih rješenja i provedba kompenzacijskih mjera
[...]

1. Pri procjeni postoje li zadovoljavajuća alternativna rješenja za projekte povezane s postrojenjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, priključivanja takvih postrojenja na mrežu, same povezane mreže i objekata za skladištenje za potrebe članka 6. stavka 4. i članka 16. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ, članka 4. stavka 7. točke (d) Direktive 2000/60/EZ i članka 9. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ uvjet nepostojanja zadovoljavajućih alternativnih rješenja ispunjen je ako ne postoje zadovoljavajuća alternativna rješenja kojima se može postići isti cilj kao dotičnim projektom u smislu razvoja istoga kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora istom [...] tehnologijom u istom ili sličnom vremenskom okviru i bez znatno viših troškova.
2. Pri provedbi kompenzacijskih mjera za projekte povezane s postrojenjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, **uključujući mjere novčane naknade ako su dopuštene na temelju nacionalnog prava**, priključivanje takvih postrojenja na mrežu, povezanu mrežu i objekte za skladištenje, za potrebe članka 6. stavka 4. Direktive 92/43/EEZ države članice mogu dopustiti da se takve kompenzacijske mjere provode usporedno s provedbom projekta [...] ako se prije uvođenja kompenzacijskih mjera može razumno dokazati da plan ili projekt ne bi nepovratno utjecao na ekološke procese ključne za održavanje strukture i funkcija područja te da ne bi ugrozio sveukupnu koherentnost mreže Natura 2000. Države članice omogućuju da se te kompenzacijske mjere s vremenom prilagode u skladu s načelom predostrožnosti, ovisno o tome očekuje li se pojava znatnih negativnih učinaka u kratkoročnom, srednjoročnom ili dugoročnom razdoblju.

Postupak izdavanja dozvola za samostalna postrojenja za skladištenje energije koja nisu postrojenja za skladištenje vodika

1. Postupak izdavanja dozvola za samostalna postrojenja za skladištenje energije koja nisu postrojenja za skladištenje vodika obuhvaća sve relevantne administrativne dozvole za izgradnju, obnovu kapaciteta i rad tih postrojenja, uključujući dozvole za priključenje na mrežu i, prema potrebi, procjene utjecaja na okoliš i dozvole povezane sa zaštitom okoliša. Postupak izdavanja dozvola obuhvaća sve administrativne faze, od priznavanja potpunosti zahtjeva za izdavanje dozvole do obavješćivanja od strane nadležnog tijela ili nadležnih tijela o konačnoj odluci u vezi s ishodom postupka izdavanja dozvole. U roku od [...] **45** dana od primitka zahtjeva za izdavanje dozvole nadležno tijelo potvrđuje potpunost zahtjeva za izdavanje dozvole ili, ako podnositelj zahtjeva nije poslao sve informacije potrebne za obradu zahtjeva, traži od podnositelja zahtjeva da podnese potpun zahtjev bez nepotrebne odgode. Kao početak postupka izdavanja dozvole smatra se datum kad je nadležno tijelo potvrdilo potpunost zahtjeva za izdavanje dozvole.
2. Države članice ne zahtijevaju administrativnu dozvolu, među ostalim za aspekte okoliša, uz iznimku dozvola za priključenje na mrežu, za ugradnju samostalnog postrojenja za skladištenje ukupnog instaliranoga kapaciteta od 100 kW ili manjeg koje nije postrojenje za skladištenje vodika. Odstupajući od članka 2. stavka 1. Direktive 2011/92/EU, postavljanje tog postrojenja za skladištenje izuzima se od zahtjeva koji se primjenjuju na temelju članka 2. stavka 1. te direktive za provedbu namjenske procjene utjecaja na okoliš. Države članice ograničavaju primjenu ovog podstavka na [...] **područjima** mreže Natura 2000 i drugim područjima u okviru nacionalnih programa zaštite te zaštićenim područjima kulturne ili povijesne baštine. **Države članice mogu utvrditi obvezu obavješćivanja o uspostavljanju novih projekata povezanih sa skladištenjem.**

3. Države članice osiguravaju da postupci izdavanja dozvola, uključujući dozvole za priključenje na mrežu i, prema potrebi, procjene utjecaja na okoliš, ne traju dulje od šest mjeseci za samostalno postrojenje za skladištenje energije koje nije postrojenje za skladištenje vodika, ukupnog instaliranoga kapaciteta većeg od 100 kW.

Ako je to propisno opravdano na temelju izvanrednih okolnosti, među ostalim ako su zbog njih potrebna dulja razdoblja za procjene u skladu s primjenjivim pravom Unije u području okoliša, države članice mogu taj rok produljiti za najviše šest mjeseci. Države članice jasno obavješćuju nositelje projekata o izvanrednim okolnostima koje opravdavaju to produljenje.

[...] U slučaju reverzibilnih hidroelektrana postupak izdavanja dozvola ne traje dulje od tri [...] godine. **Ako je to propisno opravdano na temelju izvanrednih okolnosti, među ostalim ako su zbog njih potrebna dulja razdoblja za procjene u skladu s primjenjivim pravom Unije u području okoliša, države članice mogu produljiti taj rok. Države članice jasno obavješćuju nositelje projekata o izvanrednim okolnostima koje opravdavaju to produljenje.**

4. **Osim ako se podudara s drugim administrativnim fazama postupka izdavanja dozvola, trajanje postupka izdavanja dozvola uređenog ovim člankom ne uključuje:**
- a) **vrijeme tijekom kojeg se projekti povezani sa samostalnim skladištenjem energije uspostavljaju ili se njihov kapacitet obnavlja;**
 - b) **vrijeme za administrativne faze potrebne za znatne nadogradnje mreže radi osiguravanja stabilnosti, pouzdanosti i sigurnosti mreže;**
 - c) **vrijeme za eventualne sudske žalbe i pravne lijekove, druge postupke pred sudom te alternativne mehanizme rješavanja sporova, uključujući postupke za podnošenje pritužbi te izvansudske žalbe i pravne lijekove.**

Postupak izdavanja dozvola za postaje za punjenje

1. Postupak izdavanja dozvola za postaje za punjenje obuhvaća sve relevantne administrativne dozvole za izgradnju, obnovu kapaciteta i rad tih postaja, uključujući dozvole za priključenje na mrežu i, prema potrebi, procjene utjecaja na okoliš i dozvole povezane sa zaštitom okoliša. Postupak izdavanja dozvola obuhvaća sve administrativne faze, od priznavanja potpunosti zahtjeva za izdavanje dozvole do obavješćivanja od strane nadležnog tijela ili nadležnih tijela o konačnoj odluci u vezi s ishodom postupka izdavanja dozvole. U roku od [...] **45** dana od primitka zahtjeva za izdavanje dozvole nadležno tijelo potvrđuje potpunost zahtjeva za izdavanje dozvole ili, ako podnositelj zahtjeva nije poslao sve informacije potrebne za obradu zahtjeva, traži od podnositelja zahtjeva da podnese potpun zahtjev bez nepotrebne odgode. Kao početak postupka izdavanja dozvole smatra se datum kad je nadležno tijelo potvrdilo potpunost zahtjeva za izdavanje dozvole.
2. Države članice ne zahtijevaju administrativnu dozvolu, među ostalim za aspekte okoliša, uz iznimku dozvola za priključenje na mrežu, za postavljanje postaja za punjenje ukupnog instaliranoga kapaciteta od 100 kW ili manjeg. Odstupajući od članka 2. stavka 1. Direktive 2011/92/EU, postavljanje tih stanica izuzima se od zahtjeva koji se primjenjuju na temelju članka 2. stavka 1. te direktive za provedbu namjenske procjene utjecaja na okoliš. Države članice ograničavaju primjenu ovog podstavka na [...] **područjima** mreže Natura 2000 i drugim područjima u okviru nacionalnih programa zaštite te zaštićenim područjima kulturne ili povijesne baštine. **Države članice mogu utvrditi obvezu obavješćivanja o uspostavljanju novih projekata povezanih s postajama za punjenje.**

3. Države članice osiguravaju da postupci izdavanja dozvola za postaje za punjenje ukupnog instaliranoga kapaciteta većeg od 100 kW, uključujući dozvole za priključenje na mrežu i, prema potrebi, procjene utjecaja na okoliš, ne traju dulje od šest mjeseci. **Ako je to propisno opravdano na temelju izvanrednih okolnosti, među ostalim ako su zbog njih potrebna dulja razdoblja za procjene u skladu s primjenjivim pravom Unije u području okoliša, države članice mogu to razdoblje produljiti za najviše šest mjeseci. Države članice jasno obavješćuju nositelje projekata o izvanrednim okolnostima koje opravdavaju to produljenje.**
4. Osim ako se podudara s drugim administrativnim fazama postupka izdavanja dozvola, trajanje postupka izdavanja dozvola uređenog ovim člankom ne uključuje:
- a) vrijeme tijekom kojeg se projekti povezani sa samostalnim postajama za punjenje uspostavljaju ili se njihov kapacitet obnavlja;
 - b) vrijeme za administrativne faze potrebne za znatne nadogradnje mreže radi osiguravanja stabilnosti, pouzdanosti i sigurnosti mreže;
 - c) vrijeme za eventualne sudske žalbe i pravne lijekove, druge postupke pred sudom te alternativne mehanizme rješavanja sporova, uključujući postupke za podnošenje pritužbi te izvansudske žalbe i pravne lijekove.

Postupak izdavanja dozvola za hibridizaciju postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora

1. Ako hibridizacija postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora podliježe postupku provjere na temelju članka 16.a stavka 4., utvrđivanju je li za projekt potrebna procjena utjecaja na okoliš ili procjeni utjecaja na okoliš na temelju članka 4. Direktive 2011/92/EU, takav postupak provjere, takvo utvrđivanje ili takva procjena utjecaja na okoliš ograničeni su na potencijalni učinak koji proizlazi iz dodatka u usporedbi s izvornim projektom.
 2. [...]
 2. **Ako države članice unutar granica dopuštenih nacionalnim ustavnim poretком i ne dovodeći u pitanje isključive nadležnosti autonomnih regionalnih i lokalnih tijela u području upotrebe zemljišta i prostornog planiranja promijene status zemljišta na kojem je smještena elektrana za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, one osiguravaju mogućnost hibridizacije te elektrane.”;**
- (10) članak 17. zamjenjuje se sljedećim:

Postupci za priključenje na mrežu[...]

1. Države članice osiguravaju da postupci [...] za priključenje na mrežu ne traju dulje od:
 - (a) [...] **šest mjeseci** za opremu za solarnu energiju i postrojenja za skladištenje energije na istoj lokaciji iz članka 16.d stavaka **1. i 2.**, samostalno postrojenje za skladištenje energije iz članka 16.h stavka 2., [...] postaje za punjenje iz članka 16.i stavka 2.[...] **te za obnovu kapaciteta ili hibridizaciju postojećih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora iz članka 16.c i 16.j, osim u slučaju opravdanih sigurnosnih razloga ili tehničke nekompatibilnosti komponenata sustava ili ako je zbog razmjera povećanja kapaciteta potrebno više vremena za provedbu procjene.**
 - (b) [...]
2. Unutar rokova utvrđenih u članku 16.a stavku 1., članku 16.b stavku 1. i stavku 1. ovog članka operator sustava odabire jednu od sljedećih mogućnosti:
 - (a) ako postoji dovoljan kapacitet, a zatraženi priključak ne utječe na stabilnost, pouzdanost i sigurnost mreže, prihvaća i odobrava zatraženi priključak na mrežu;
 - (b) ako nema dovoljno kapaciteta mreže i tehnički je izvedivo, predlaže fleksibilan ugovor o priključenju u skladu s člankom 6.a Direktive (EU) 2019/944.

3. **Ako je primjenjivo**, [...] u slučaju da nositelj projekta odbije prijedlog ugovora iz stavka 2. točke (b), operator sustava zbog opravdanih sigurnosnih razloga ili tehničke nekompatibilnosti sastavnih dijelova sustava predlaže alternativno mjesto priključenja na mrežu, alternativni privremeni datum priključenja na mrežu ili, ako to nije moguće, odbija zahtjev za priključenje.
4. [...]”

Članak 2.

Izmjene Direktive (EU) 2019/944

Direktiva (EU) 2019/944 mijenja se kako slijedi:

(1) članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

”

Članak 8.

Postupak izdavanja odobrenja

1. U okolnostima u kojima je za izgradnju ili rad infrastrukture prijenosnog ili distribucijskog sustava za električnu energiju ili povezane opreme ili za izgradnju novog proizvodnoga kapaciteta potrebno odobrenje, kao što je licencija, dozvola, koncesija, pristanak ili suglasnost, država članica ili bilo koje nadležno tijelo koje ona imenuje izdaje takvo odobrenje u skladu sa stavcima od 2. do 14. Države članice ili nadležno tijelo koje one imenuju mogu na istoj osnovi izdavati odobrenja za opskrbu električnom energijom i za veleprodajne kupce.
2. Države članice koje primjenjuju sustav odobrenja:
 - (a) utvrđuju objektivne i nediskriminirajuće kriterije, zajedno s transparentnim postupcima, koje mora ispuniti svako poduzeće koje traži odobrenje za izgradnju i/ili rad novih proizvodnih kapaciteta, kao i infrastrukture prijenosnog ili distribucijskog sustava;

- (b) objavljuju kriterije i postupke izdavanja odobrenja;
- (c) osiguravaju da se u postupcima izdavanja odobrenja za takve proizvodne kapacitete i infrastrukturu ili povezanu opremu prema potrebi u obzir uzima važnost projekta za unutarnje tržište električne energije i obnovljivih izvora energije;
- (d) osiguravaju da se u postupcima izdavanja odobrenja u obzir uzima potreba ili nepostojanje potrebe za provođenjem procjena u skladu s Direktivom Vijeća 92/43/EEZ²⁰ i direktivama 2000/60/EZ²¹, 2001/42/EZ²², 2009/147/EZ²³ i 2011/92/EU²⁴;
- (e) osiguravaju da postoje specifični, pojednostavnjeni i učinkovitiji postupci izdavanja odobrenja za malu decentraliziranu i/ili distribuiranu proizvodnju i infrastrukturu distribucijskog sustava u kojima se uzima u obzir njihova ograničena veličina i potencijalni utjecaj;
- (f) osiguravaju da smjernice za te posebne postupke izdavanja odobrenja sastavljaju i revidiraju regulatorna tijela ili druga nadležna nacionalna tijela, među ostalim tijela za planiranje, koja mogu preporučiti izmjene;

²⁰ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore ([SL L 206, 22.7.1992., str. 7.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

²¹ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike ([SL L 327, 22.12.2000., str. 1.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

²² Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

²³ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica ([SL L 20, 26.1.2010., str. 7.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

²⁴ Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš ([SL L 26, 28.1.2012., str. 1.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

- (g) osiguravaju da se sve odluke objavljuju;
- (h) osiguravaju da se podnositelje zahtjeva obavještuje o razlozima eventualnog odbijanja izdavanja odobrenja te da su ti razlozi objektivni, nediskriminirajući, utemeljeni i propisno obrazloženi i da su podnositeljima zahtjeva dostupni žalbeni postupci;
- (i) osiguravaju da nadležna nacionalna tijela imaju odgovarajuće tehničke, financijske i ljudske resurse za donošenje odluke o odobrenju u primjenjivim rokovima.

3. Ako provode sustav odobrenja za infrastrukturu prijenosnog ili distribucijskog sustava za električnu energiju,

države članice također:

- (a) osiguravaju usklađenost sustava izdavanja odobrenja za infrastrukturu prijenosnog i distribucijskog sustava s planom razvoja distribucijske mreže i desetogodišnjim planom razvoja prijenosne mreže donesenim na temelju članaka 32. i 51.;
- (b) osiguravaju da postupci izdavanja odobrenja, uključujući sve relevantne postupke nadležnih tijela, ne traju dulje od dvije godine, osim ako je to propisno opravdano [...], **a u tom se slučaju mogu produljiti za najviše 30 mjeseci [...]**;
- (c) **osiguravaju da se odobrenje infrastrukture prijenosnog ili distribucijskog sustava smatra ključnim za integraciju obnovljivih izvora energije, kao i za postizanje klimatskih i energetske ciljeve te cilja klimatske neutralnosti.**

- (c) **Države članice mogu predvidjeti** [...] da izostanak odgovora nadležnih nacionalnih tijela ili subjekata u roku utvrđenom u točki (b) dovodi do toga da se određeni **prijelazni administrativni** koraci smatraju odobrenima, uz iznimku [...] odluka u području okoliša, **osim ako je takva mogućnost predviđena u njihovim pravnim sustavima, koje su izričite.** [...]

Sve se odluke objavljuju u skladu s primjenjivim pravom.

(d) [...]

(e) [...]

4. Države članice [...] **uspostavljaju** ili imenuju jednu ili više kontaktnih točaka za operatore prijenosnog ili distribucijskog sustava. Te kontaktne točke podnositelja zahtjeva na [...] **njegov** zahtjev i besplatno, [...] **usmjeravaju** i olakšavaju cijeli postupak izdavanja odobrenja za aktivnosti iz stavka 1. sve dok mu nadležna tijela **na kraju postupka** ne [...] **izdaju odobrenje.** Od podnositelja zahtjeva ne traži se da kontaktira s više od jedne kontaktne točke tijekom cijelog postupka.

Kontaktne točke mogu biti ista nacionalna nadležna tijela iz članka 8. Uredbe (EU) 2022/869 ili kontaktne točke iz članka 16. Direktive (EU) 2018/2001.

5. Ako provode sustav odobrenja za infrastrukturu prijenosnog ili distribucijskog sustava za električnu energiju, a u zahtjevima nedostaju studije, izvješća i dokumentacija potrebni za postupak, države članice osiguravaju da nadležna nacionalna tijela u suradnji s drugim relevantnim tijelima zatraže potrebne materijale od nositelja projekta, navodeći **kasnije** njihov opseg i razinu detaljnosti, u roku od tri mjeseca od zahtjeva. **Pri obavješćivanju nositelja projekta** [...] nacionalno nadležno tijelo [...] **navodi** [...] **primjenjuje** li se na projekt pretpostavka iz stavka 10. Nakon [...] **što su zatražili potrebne materijale**, ni nadležno tijelo ni bilo koje drugo relevantno tijelo ne zahtijevaju dodatne informacije, studije, izvješća ili procjene, osim u slučajevima u kojima je došlo do bitne promjene projekta ili njegova okruženja, zbog čega početni kriteriji na kojima su se temeljilo utvrđivanje više nisu prikladni, **ili u slučaju da je na temelju dostupnih informacija nemoguće donijeti pozitivnu odluku**. [...] **U takvim slučajevima** nacionalno nadležno tijelo nositelju projekta dostavlja utemeljeno obrazloženje za zahtjev za dodatnim informacijama.

6. Rok utvrđen u stavku 3. ovog članka primjenjuje se ne dovodeći u pitanje obveze na temelju primjenjivog prava Unije u području okoliša i energije, uključujući Direktivu (EU) 2018/2001, sudske žalbe, pravne lijekove i druge postupke pred sudom te alternativne mehanizme za rješavanje sporova, uključujući postupke za podnošenje žalbi, izvansudske žalbe i pravne lijekove i može se produljiti za onoliko vremena koliko su potrajali takvi postupci.
7. Primjena ovog članka ne utječe na članke od 7. do 10. Uredbe (EU) 2022/869 te članak 15. i članke od 15.b do 17. Direktive (EU) 2018/2001.
8. Dok se ne postigne klimatska neutralnost [...], države članice osiguravaju [...] da se, pri uspostavljanju ravnoteže pravnih interesa u pojedinačnim slučajevima za potrebe članka 6. stavka 4. i članka 16. stavka 1. točke (c) Direktive 92/43/EEZ, članka 4. stavka 7. Direktive 2000/60/EZ te članka 9. stavka 1. točke (a) Direktive 2009/147/EZ, u [...] postupcima izdavanja odobrenja **u smislu stavka 1.** pretpostavlja da su planiranje, izgradnja i rad infrastrukture prijenosnog ili distribucijskog sustava od prevladavajućeg javnog interesa te da služe javnom zdravlju i sigurnosti. [...]

Dok se ne postigne klimatska neutralnost, države članice osiguravaju da se, pri uspostavljanju ravnoteže pravnih interesa, osim onih iz ovog stavka, [...] **u postupcima izdavanja odobrenja pretpostavlja da su planiranje, izgradnja i rad infrastrukture prijenosnog ili distribucijskog sustava od prevladavajućeg javnog interesa te da im se u tom slučaju daje prednost. Države članice mogu isključiti primjenu te pretpostavke u svrhu zaštite** [...] kulturne baštine na temelju pravnih kriterija kako bi se osigurala usklađena provedba.

9. Dok se ne postigne klimatska neutralnost [...], odstupajući od članka 2. stavka 1. i članka 4. stavaka 1. i 2. Direktive 2011/92/EU te točke 20. Priloga I. i točke 3. podtočke (b) Priloga II. toj direktivi i odstupajući od članka 6. stavka 3. Direktive 92/43/EEZ, države članice osiguravaju da nadležno tijelo u opravdanim okolnostima, uključujući potrebu za ubrzanjem uvođenja infrastrukture elektroenergetskog sustava kako bi se postigli ciljevi klimatske neutralnosti i ciljevi u pogledu energije iz obnovljivih izvora, može izuzeti obnovu, modernizaciju ili obnovu kapaciteta postojeće infrastrukture prijenosnih i distribucijskih sustava, pod uvjetom da to ne [...] **iziskuje znatnu količinu** dodatnog prostora i da je u skladu s primjenjivim mjerama ublažavanja utjecaja na okoliš utvrđenima za izvorno postrojenje, od sljedećeg:
- (a) procjene utjecaja na okoliš na temelju članka 2. stavka 1. i **članka 4. stavka 2.** Direktive 2011/92/EU;
 - (b) procjene njihova utjecaja na područja mreže Natura 2000 na temelju članka 6. stavka 3. Direktive 92/43/EEZ;
 - (c) procjene njihovih posljedica na zaštitu vrsta na temelju članka 12. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ i članka 5. Direktive 2009/147/EZ;
 - (d) provjere na temelju članka 5. Uredbe [xxxxx] Europskog parlamenta i Vijeća.

Ta se izuzeća ne primjenjuju na obnovu, modernizaciju ili obnovu kapaciteta postojeće infrastrukture prijenosnog i distribucijskog sustava ni na izgradnju nove infrastrukture distribucijskog sustava ili povezane opreme koji bi mogli imati značajne učinke na okoliš u drugoj državi članici, u skladu s člankom 7. Direktive 2011/92/EU.

Države članice ograničavaju primjenu ovog stavka na [...] **područjima** mreže Natura 2000 i drugim područjima u okviru nacionalnih programa zaštite te zaštićenim područjima kulturne ili povijesne baštine.

10. U opravdanim okolnostima države članice mogu primijeniti izuzeća iz stavka 9. i na izgradnju nove distribucijske infrastrukture ili povezane opreme, pod uvjetom da je relevantni projekt podvrgnut provjeri u skladu s člankom 4. stavkom 2. Direktive 2011/92/EZ u okviru koje je nadležno nacionalno tijelo utvrdilo da projekt vjerojatno neće imati znatan utjecaj na okoliš, posebno s obzirom na posebnosti područja na kojem se projekt provodi, kao što su urbana i gusto izgrađena područja.

Ta se izuzeća ne primjenjuju na izgradnju nove distribucijske infrastrukture ili povezane opreme koje bi mogle imati značajne učinke na okoliš u drugoj državi članici, u skladu s člankom 7. Direktive 2011/92/EU.

Ako se provjerom iz prvog podstavka utvrdi vjerojatni znatan utjecaj na okoliš, nadležno tijelo u roku od 45 dana od podnošenja zahtjeva obavješćuje nositelja projekta da je potrebna procjena iz stavka 9. točaka (a), (b) i (c).

Države članice ograničavaju primjenu ovog stavka na [...] **područjima** mreže Natura 2000 i drugim područjima u okviru nacionalnih programa zaštite te zaštićenim područjima kulturne ili povijesne baštine.

11. Pretpostavlja se da planiranje, izgradnja i rad infrastrukture prijenosnog i distribucijskog sustava doprinosi dugoročnom smanjenju emisija dušika i ne zahtijeva procjenu emisija dušika u okviru procjene koja se može provesti u skladu s člankom 6. Direktive Vijeća 92/43/EEZ.
12. Procjena utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom 2011/92/EU i, ako je primjenjivo, odgovarajuća procjena u skladu s Direktivom 92/43/EEZ za projekt proširenja, obnove, modernizacije ili obnove kapaciteta postojeće infrastrukture prijenosnog ili distribucijskog sustava ograničavaju se na evaluaciju mogućeg utjecaja koji proizlazi iz promjena ili proširenja u odnosu na izvornu infrastrukturu prijenosnog ili distribucijskog sustava.
- 12.a Države članice mogu novu infrastrukturu prijenosnog ili distribucijskog sustava za električnu energiju izuzeti od obveza koje proizlaze iz primjene članka 4. stavka 1. Direktive 2000/60/EZ, uz iznimku zaštite vode koje se upotrebljava za proizvodnju vode namijenjene za ljudsku potrošnju ili mineralne vode i u mjeri koja je potrebna za takvu zaštitu kad su u pitanju:**
- a) vodna tijela na posebnim zaštićenim područjima u skladu s člankom 7. stavkom 3. Direktive 2000/60/EZ;**
 - b) vodna tijela na područjima određenima za vodu koja se upotrebljava za ljudsku potrošnju u skladu s člankom 8. Direktive (EU) 2020/2184;**
 - c) vodna tijela namijenjena crpljenju prirodnih mineralnih voda u skladu s Direktivom 2009/54/EZ.**

- 12.b **Može se smatrati da se člankom 12. Direktive (EU) 2025/2360 ne uvode nikakve obveze u vezi s infrastrukturom prijenosnog ili distribucijskog sustava.**
- 12.c **Smatra se da se člancima 1. i 5. Direktive 2008/56/EZ[...] ne uvodi obveza procjene za pojedini projekt kad je riječ o postupcima izdavanja dozvola za infrastrukturu prijenosnog ili distribucijskog sustava ili odobalne vjetroelektrane. Ovom se odredbom ne dovodi u pitanje pravo država članica da uvedu ili zadrže strože zahtjeve.**
13. [...] Države članice [...] **mogu uspostaviti [...]digitalni portal ili povezane portale [...]** za upravljanje zahtjevima **u smislu stavka 1.**, povezanim postupcima, [...] tekućim odlukama **i donesenim odlukama, i to u lako dostupnom formatu.**

Takav portal odnosno takvi portali [...] mogu omogućiti pristup relevantnim okolišnim i geološkim podacima i odlukama dostupnima na jedinstvenom portalu koji se temelji na digitalnom geografskom informacijskom sustavu [...] iz članka 10. stavka 3. Uredbe [xxxxx] Europskog parlamenta i Vijeća.”;

(2) umeće se članak 8.a:

„Članak 8.a

Nepostojanje alternativnih ili zadovoljavajućih rješenja i provedba kompenzacijskih mjera
[...]

14. Pri procjeni postoje li zadovoljavajuća alternativna rješenja za projekte infrastrukture prijenosnog ili distribucijskog sustava i povezane opreme za potrebe članka 6. stavka 4. i članka 16. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ, članka 4. stavka 7. točke (d) Direktive 2000/60/EZ i članka 9. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ uvjet da ne postoje zadovoljavajuća alternativna rješenja ispunjen je ako ne postoje zadovoljavajuća alternativna rješenja kojima se može postići isti cilj kao dotičnim projektom u smislu razvoja istoga kapaciteta istom tehnologijom u istom ili sličnom vremenskom okviru i bez znatno viših troškova.
15. Pri provedbi kompenzacijskih mjera, **uključujući mjere novčane naknade ako su dopuštene na temelju nacionalnog prava**, za projekte infrastrukture prijenosnog ili distribucijskog sustava i povezane opreme za potrebe članka 6. stavka 4. Direktive 92/43/EEZ države članice mogu dopustiti da se takve kompenzacijske mjere provode usporedno s provedbom projekta [...] ako se prije uvođenja kompenzacijskih mjera može razumno dokazati da plan ili projekt ne bi nepovratno utjecao na ekološke procese ključne za održavanje strukture i funkcija područja te da ne bi ugrozio sveukupnu koherentnost mreže Natura 2000. Države članice mogu omogućiti da se te kompenzacijske mjere s vremenom prilagode u skladu s načelom predostrožnosti, ovisno o tome očekuje li se pojava znatnih negativnih učinaka u kratkoročnom, srednjoročnom ili dugoročnom razdoblju.”;

(3) u članku 38. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Neovisno o stavku 2., države članice ili, ako je tako predviđeno, regulatorno tijelo mogu odlučiti da se operator malog zatvorenog distribucijskog sustava[...] koji distribuira više od 90 % električne energije vlasniku ili operatoru sustava i povezanim poduzećima te usto distribuira električnu energiju za manje od 20 kupaca odnosno stambeni sustavi koji distribuiraju električnu energiju za manje od 100 kućanstava ne smatraju operatorima distribucijskih sustava na temelju ove Direktive. Države članice osiguravaju zadržavanje prava kupaca na temelju članka 4., povezanih prava u vezi s pristupom mrežnoj infrastrukturi na temelju članka 6., kao što su transparentnost, proporcionalnost i nediskriminacija, prava potrošača na temelju poglavlja III., među ostalim članka 21. u mjeri u kojoj se opskrbljuju kućanstva, i obveza na temelju članka 31. stavaka 1. i 2., članka 33. stavka 1., članka 37. i članka 5. Uredbe (EU) 2019/943. Izuzeća ne smiju prouzročiti nerazmjerni prijenos troškova mreže na kupce mreža za koje ona ne vrijede ni negativne učinke na sigurnost mreže ili razvoj fleksibilnosti. O poslovanju u skladu s izuzećem na temelju ovog stavka obavješćuju se regulatorna tijela, koja prate i prema potrebi izvršavaju prava i obveze na temelju ovog stavka.”;

u članku 2. dodaje se sljedeća definicija:

„29.a ‘stambeni sustav’ znači sustav koji distribuira lokalno proizvedenu električnu energiju jednoj ili više zgrada na zemljopisno ograničenom području ponajviše u stambene svrhe.”;

(3) umeće se članak 40.a:

„Članak 40.a

Razvoj mreže i ovlasti za donošenje odluka o ulaganjima

1. Barem svake dvije godine svi operatori prijenosnih sustava regulatornom tijelu **ili, ako je država članica u tu svrhu imenovala drugo nadležno tijelo, tom drugom tijelu** podnose desetogodišnji plan razvoja mreže utemeljen na postojećoj i predviđenoj ponudi i potražnji, nakon što su se savjetovali sa svim relevantnim dionicima u skladu sa stavkom 2. točkom (c). Taj plan razvoja mreže sadrži učinkovite mjere radi jamčenja adekvatnosti sustava i sigurnosti opskrbe. Operator prijenosnog sustava objavljuje svoj desetogodišnji plan razvoja mreže na svojim internetskim stranicama.

Države članice nastoje osigurati koordinirano postupanje u planiranju svojih desetogodišnjih planova razvoja mreža za prirodni plin, vodik i električnu energiju.

2. Desetogodišnji plan razvoja mreže posebno:

- (a) informira sudionike na tržištu o tome koju glavnu prijenosnu infrastrukturu treba izgraditi ili dograditi tijekom sljedećih deset i petnaest godina, uzimajući u obzir potencijal anticipativnih ulaganja kako bi se zadovoljile buduće potrebe sustava;
- (b) u obzir uzima [...] primjenu resursa nefosilnih rješenja za fleksibilnost na temelju Uredbe (EU) 2019/943, bežična rješenja na temelju Uredbe (EU) [*Uredba TEN-E kako je predložena u dokumentu COM(2025) xxxx*] i druge alternative proširenju sustava;
- (c) temelji se na zajedničkom scenariju izrađenom svake dvije godine na temelju članka 55. Direktive (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵, koji je u skladu sa središnjim scenarijem [...] izrađenim u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) [*Uredba TEN-E-u kako je predložena u dokumentu COM(2025) xxxx*]. **Za informiranje odluke o ulaganju u obzir se također mogu uzeti analiza osjetljivosti razvijena u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) [*Uredba TEN-E-u kako je predložena u dokumentu COM(2025) xxxx*] i dodatni scenariji ili [...]osjetljivosti;**
- (d) u skladu je s integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom i njegovim ažuriranjima, uzima u obzir trenutačno stanje u integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima podnesenima u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999, u skladu je s ciljevima utvrđenima Direktivom (EU) 2018/2001, primjenjuje načelo energetske učinkovitosti na prvome mjestu u skladu s člankom 27. Direktive (EU) 2023/1791 te se njime podupire cilj klimatske neutralnosti utvrđen u članku 2. stavku 1. i članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća²⁶;

²⁵ Direktiva (EU) 2024/1788 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plina iz obnovljivih izvora, prirodnog plina i vodika, izmjeni Direktive (EU) 2023/1791 i stavljanju izvan snage Direktive 2009/73/EZ ([SL L, 2024/1788, 15.7.2024.](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

²⁶ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

- (e) sadržava sva ulaganja o kojima je odluka već donesena i identificira nova ulaganja koja treba izvršiti u sljedeće tri godine;
 - (f) predviđa vremenski okvir za sve projekte ulaganja.
3. Novi infrastrukturni projekti popraćeni su objašnjenjem kako su uzeta u obzir bežična rješenja, resursi nefosilnih rješenja za fleksibilnost ili druge alternative proširenju sustava.
 4. Pri razradi desetogodišnjeg plana razvoja mreže operator prijenosnog sustava u potpunosti uzima u obzir potencijal korištenja upravljanja potrošnjom, postrojenja za skladištenje energije ili drugih resursa kao alternativu proširenju sustava, kao i očekivanu potrošnju, trgovinu s drugim zemljama te planove ulaganja za mreže na razini cijele Unije i regionalne mreže.
 5. Regulatorno tijelo **ili, ako je država članica u tu svrhu imenovala drugo nadležno tijelo, to drugo tijelo osiguravaju otvoreno i transparentno savjetovanje** [...] sa svim postojećim ili potencijalnim korisnicima sustava o desetogodišnjem planu razvoja mreže [...]. Od osoba ili poduzeća koji tvrde da su potencijalni korisnici sustava može se zahtijevati da potkrijepe takve tvrdnje. Regulatorno tijelo **ili, ako je država članica u tu svrhu imenovala drugo nadležno tijelo, to drugo tijelo** objavljuju rezultat procesa savjetovanja, posebno moguće potrebe za ulaganjima.

6. Regulatorno tijelo **ili, ako je država članica u tu svrhu imenovala drugo nadležno tijelo, to drugo tijelo** odobravaju desetogodišnji plan razvoja mreže ili traže njegovu izmjenu i razmatraju pokriva li on sve potrebe za ulaganjima identificirane tijekom procesa savjetovanja te je li usklađen s neobvezujućim desetogodišnjim planom razvoja mreže na razini Unije („plan razvoja mreže na razini Unije”) iz članka 30. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943. Ako se pojavi sumnja u usklađenost s planom razvoja mreže na razini cijele Unije, regulatorno tijelo savjetuje se s ACER-om. Regulatorno tijelo **ili, ako je država članica u tu svrhu imenovala drugo nadležno tijelo, to drugo tijelo** mogu od operatora transportnog sustava zahtijevati da izmijeni svoj desetogodišnji plan razvoja mreže.

Nadležna nacionalna tijela ispituju dosljednost desetogodišnjeg plana razvoja mreže s nacionalnim energetske i klimatskim planom podnesenim u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.

7. Regulatorno tijelo **ili, ako je država članica u tu svrhu imenovala drugo nadležno tijelo, to drugo tijelo** prate i ocjenjuju provedbu desetogodišnjeg plana razvoja mreže.

8. U okolnostima u kojima neovisni operator sustava ili neovisni operator prijenosnog sustava, osim zbog razloga koji su izvan njihove kontrole, ne izvrše ulaganja koja je na temelju desetogodišnjeg plana razvoja mreže trebalo izvršiti tijekom sljedeće tri godine, države članice osiguravaju da se od regulatornog tijela zahtijeva da poduzme najmanje jednu od sljedećih mjera za osiguravanje provedbe dotičnih ulaganja, ako su takvo ulaganja još uvijek relevantna na temelju najnovijeg desetogodišnjeg plana razvoja mreže:
- (a) od operatora prijenosnog sustava zahtijeva izvršenje dotičnih ulaganja;
 - (b) organizira natječajni postupak za dotična ulaganja otvoren bilo kojem investitoru; ili
 - (c) obveže operatora prijenosnog sustava da prihvati povećanje kapitala za financiranje nužnih ulaganja i omogućiti neovisnim ulagateljima sudjelovanje u kapitalu.
9. Ako regulatorno tijelo iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 8. točke (b), može obvezati operatora prijenosnog sustava da pristane na jedno ili više od sljedećega:
- (a) financiranje od strane bilo koje treće strane;
 - (b) izgradnju od strane bilo koje treće strane;
 - (c) da sam izgradi dotične nove objekte;
 - (d) da sam upravlja dotičnim novim sredstvima.

Operator prijenosnog sustava ulagateljima pruža sve informacije potrebne za realizaciju ulaganja, priključuje nova sredstva na prijenosnu mrežu i općenito ulaže sve napore radi olakšavanja provedbe projekta ulaganja.

Odgovarajući financijski aranžmani podliježu odobrenju regulatornog tijela.

10. Ako regulatorno tijelo iskoristi svoje ovlasti na temelju stavka 8., odgovarajući tarifni propisi pokrivaju troškove dotičnih ulaganja.”;
- (4) članak 51. briše se;
- (5) [...]
- [...]

Članak 3.

Izmjene Direktive (EU) 2024/1788

Direktiva (EU) 2024/1788 mijenja se kako slijedi:

- (1) članak 8. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako je za izgradnju ili rad objekata za prirodni plin, objekata za proizvodnju vodika i infrastrukture sustava za vodik potrebno odobrenje kao što je licencija, dozvola, koncesija, pristanak ili suglasnost, države članice ili bilo koje nadležno tijelo koje one imenuju izdaju odobrenja za izgradnju ili rad takvih objekata, infrastrukture, plinovoda ili povezane opreme na svojem državnom području, u skladu sa stavicima od 2. do 11. i stavkom 16. Države članice ili bilo koje nadležno tijelo koje one imenuju mogu na istoj osnovi izdavati odobrenja za opskrbu prirodnim plinom i vodikom i za veleprodajne kupce.”;

- (b) umeću se sljedeći stavci od 5.a do 5.d:

- „5.a Države članice osiguravaju da, ako u zahtjevima nedostaju studije, izvješća ili dokumentacija potrebni za postupak, nadležna nacionalna tijela u suradnji s drugim relevantnim tijelima zatraže potrebne materijale od nositelja projekta, navodeći njihov opseg i razinu detaljnosti, u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva.

Nakon **što su zatražili potrebne materijale** [...], ni nadležno tijelo ni bilo koje drugo relevantno tijelo ne zahtijevaju dodatne informacije, studije, izvješća ili procjene, osim u slučajevima u kojima je došlo do bitne promjene projekta ili njegova okruženja, zbog čega početni kriteriji na kojima su se temeljilo utvrđivanje više nisu prikladni, **ili u slučaju da je na temelju dostupnih informacija nemoguće donijeti pozitivnu odluku, ili ako postoje sigurnosni razlozi zbog kojih su potrebne dodatne informacije**. U takvim [...] **slučajevima** nacionalno nadležno tijelo nositelju projekta dostavlja utemeljeno obrazloženje za zahtjev za dodatnim informacijama.

- 5.b Države članice osiguravaju da nadležna nacionalna tijela raspolažu odgovarajućim tehničkim, financijskim i ljudskim resursima za donošenje odluke o odobrenju u roku navedenom u stavku 5.

5.c U postupku izdavanja odobrenja iz stavka 1. u vezi s objektima za proizvodnju vodika i infrastrukturu sustava za vodik države članice **moгу predvidjeti** [...] da izostanak odgovora relevantnih nadležnih nacionalnih tijela u roku iz stavka 5. dovodi do toga da se određeni **prijelazni administrativni** koraci smatraju odobrenima, uz iznimku odluka u području okoliša, **osim ako je takva mogućnost predviđena u njihovim pravnim sustavima, koje su izričite.** [...]

5.d Sve se odluke objavljuju **u skladu s primjenjivim pravom.**”; [...]

(ba) u stavku 6. dodaje se sljedeći stavak:

„6.a Pretpostavlja se da planiranje, izgradnja i rad infrastrukture prijenosnog i distribucijskog sustava za vodik doprinose dugoročnom smanjenju emisija dušika i ne zahtijevaju procjenu emisija dušika u okviru procjene koja se može provesti u skladu s člankom 6. Direktive Vijeća 92/43/EEZ.[...]”;

(c) u stavku 8. dodaje se sljedeći podstavak:

„Kontaktne točke mogu biti ista nacionalna nadležna tijela iz članka 8. Uredbe (EU) 2022/869 ili kontaktne točke definirane u članku 16. Direktive (EU) 2018/2001.”;

(d) dodaje se stavak 16.:

„16. [...] Države članice [...] **moгу uspostaviti [...] digitalni portal ili povezane portale** [...] za **upravljanje** [...] zahtjevima **u smislu stavka 1.**, povezanim postupcima, [...] tekućim odlukama **i donesenim odlukama, i to u lako dostupnom formatu.** [...] **Takav portal odnosno takvi portali** [...] **moгу** omogućiti pristup relevantnim okolišnim i geološkim podacima i odlukama dostupnima na **jedinstvenom portalu koji se temelji na digitalnom geografskom informacijskom sustavu** [...] iz članka 10. stavka 3. Uredbe [xxxxx] Europskog parlamenta i Vijeća.”;

Članak 4.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone, propise i administrativne odredbe koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije do dvije godine nakon njezina donošenja. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 5.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 6.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica